

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศของหน่วยงาน ฟาร์มและโรงงาน บริษัทกรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด
ชื่อและนามสกุล	นางสาวดุษฎี กันตจารนิติ
แขนงวิชา	บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา	วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์จิราภรณ์ สุขุมนสกษา

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

၁၃၅

...ประชานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์จิราภรณ์ สุรัมมสกุล)

1

กิจกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สำเร็จ นภalyut)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาการจัดการ อนุมัติให้รับการศึกษา
กึ่นค้วอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต^๑
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3/10/21

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐวิริย์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

วันที่ 19 เดือน กันยายน พ.ศ. 2551

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศของหน่วยงาน
ฟาร์มและโรงงานบริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด
ผู้ศึกษา นางสาวดุษฎี กันดารนิติ ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จิราภรณ์ สุรัมสกุ ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การศึกษารังนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์กรผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรซึ่งเป็นพนักงานของหน่วยงานฟาร์มและโรงงาน สังกัด บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งสิ้น 97 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่างทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า พนักงานส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 21 – 40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำงานในตำแหน่งพนักงาน จนถึงระดับผู้บริหาร ส่วนพนักงานที่จบต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยพนักงาน พนักงานเกือบครึ่งหนึ่งมีอาชีวานามากกว่า 6 ปี พนักงานมากกว่าครึ่งหนึ่งมีความรู้ในการใช้ระบบสารสนเทศ จากการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ส่วนใหญ่ใช้ในการติดต่อประสานงาน ปัจจัยต่อความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การ ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ระบบสารสนเทศช่วยสนับสนุนข้อมูล เพื่อใช้พิจารณาทางประมาณ การให้การสนับสนุนการฝึกอบรม การจัดสรรทรัพยากร ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างในการใช้ระบบสารสนเทศ และส่งเสริมพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติม ด้านองค์การ พนักงานควรให้ความร่วมมือในการใช้ระบบ การพัฒนาบุคลากรเพื่อพูนความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น องค์กรควรมีการถ่ายทอดงานกันภายในหน่วยงาน มีการจัดทำคู่มือให้กับพนักงานได้ศึกษา และแต่ละฝ่ายงานควรรับผิดชอบระบบสารสนเทศของตนเอง ได้ในเบื้องต้น และด้านเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศที่ใช้ต้องใช้ง่าย สะดวก อุปกรณ์ทันสมัย เพียงพอต่อการใช้ โดยความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การ ได้แก่ การเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว ความถูกต้องของข้อมูล สามารถตรวจสอบได้ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ การประเมิน ระบบสารสนเทศ บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างดีเยี่ง จากอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จิราภรณ์ สุรัมสกุล และรองศาสตราจารย์สำรวย กมลยุตต์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และคณาจารย์อีกหลายท่าน ที่ได้กรุณาริชเน้นให้คำแนะนำและติดตามการการศึกษาค้นคว้าอิสรอย่างใกล้ชิด ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณสุนทร วงศ์ด่านกลาง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ กลุ่มธุรกิจพีช ครบวงจร เครื่องเริ่ม โภคภัณฑ์ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ตลอดจนท่านผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อีกหลายท่าน ในหน่วยงานฟาร์มและโรงงาน บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อในเรื่องข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้รับการสนับสนุนกำลังใจ ด้วยความห่วงใยจาก คุณพ่อไชยยศ และคุณแม่ยิ่งชียะ กันตaranนิติ และน้องๆ ซึ่งนับเป็นส่วนสำคัญและเป็นแรงบันดาลใจอย่างยิ่ง ใน การเรียนรู้ และทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้ผู้ที่สนใจการศึกษาทุกคน

ดุษฎี กันตaranนิติ

ตุลาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
กิตติกรรมประกาศ	๖
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ	๘
บทที่ 1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย	๒
กรอบแนวคิดการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๓
นิยามศัพท์เฉพาะ	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยว	๖
ระบบสารสนเทศหน่วยงานฟาร์มและโรงงาน	๖
ความหมายของระบบสารสนเทศ	๗
ปัจจัยความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศ	๙
ประโยชน์ของการใช้ระบบสารสนเทศ	๑๒
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๖
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	๒๐
ประชากร	๒๐
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๒๐
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๑
การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๑
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๓
ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๒๔
ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ	๒๘
ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ	๓๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ	34
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	36
สรุปผลการศึกษา	36
การอภิปรายผล	38
ข้อเสนอแนะ	41
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก	45
แบบสอบถาม ปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ	46
ประวัติผู้ศึกษา	52

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การ.....	24
ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ	28
ตารางที่ 4.3 ความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ.....	32

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของ องค์การ.....	3
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ของการบริหาร องค์การและเทคโนโลยี.....	10

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงาน ผู้ประกอบการทั้งรายย่อยและรายใหญ่ต่างตั้งตัวระบบสารสนเทศเข้ามาปรับใช้ในองค์การ โดยมีการพัฒนาปรับปรุงระบบสารสนเทศให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ ซึ่งสภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ โครงสร้าง นโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ ทรัพยากร วัฒนธรรมองค์การ ความสามารถในการแข่งขันขององค์การ และสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ เทคโนโลยี กฎหมาย การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การนำระบบสารสนเทศมาใช้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพเกือกครึ่งของการ ทำให้องค์การสามารถ ปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และดำเนินการสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม ช่วยให้ องค์การสามารถอยู่รอดอย่างยั่งยืนและสามารถแข่งขันได้

ฟาร์มแปลงพัน-คำพราวน และโรงงาน สังกัด บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด เป็นพื้นที่ที่ไม่มีระบบโทรศัพท์ตามพื้นฐาน (สายโทรศัพท์) ทำให้การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรศารหรือระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต (internet) ล่าช้า ไม่สะดวก เนื่องจากอาศัยสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้หน่วยงานนำระบบสารสนเทศผ่านดาวเทียม IPSTAR เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการติดต่อสื่อสารให้ดีขึ้น รองรับต่อการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานแบบทันที (real time) ได้ บริษัทมีระบบปฏิบัติงานสำเร็จรูปมาใช้ในการปฏิบัติงานในระบบบริหารงานบุคคล บัญชี งานคลัง งานขาย โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือหลัก องค์การจึงมีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มประสิทธิภาพ แต่ด้วยปัจจัยทั้งด้านการบริหาร องค์การและเทคโนโลยี ทำให้การใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การยังต้องมีการพัฒนาให้เกิด ความสำเร็จและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตามองค์การสามารถประสบความสำเร็จในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้านด้วยกัน ดังนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการประเมิน ความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ โดยศึกษาความสัมพันธ์ของระบบสารสนเทศ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ (management) ด้านองค์การ (organization) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (technology) โดยปัจจัยทั้งสามเป็นปัจจัยพื้นฐานในการวัดความคิดเห็นของ

ผู้ใช้ระบบสารสนเทศขององค์การซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับต้น และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ประกอบ เพื่อให้เกิดการใช้ระบบสารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในองค์การ และยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

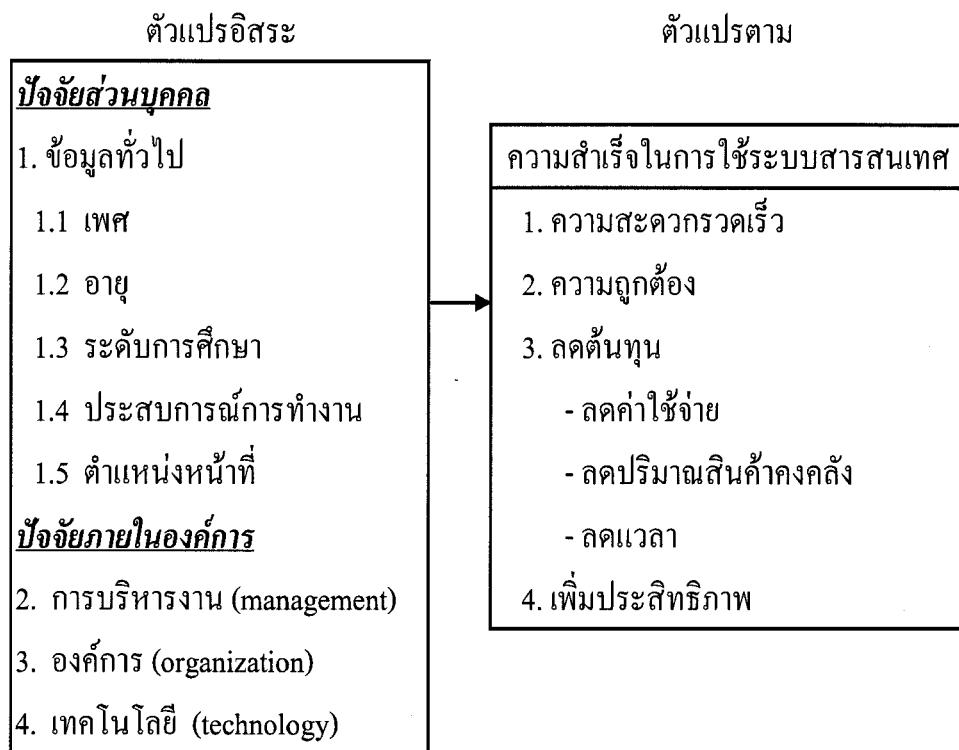
3. กรอบแนวคิดการวิจัย

เรื่องที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้ตรวจสอบสารที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดและกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา โดยได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป
- 3.1.2 ปัจจัยด้านการบริหารงาน (management)
- 3.1.3 ปัจจัยด้านองค์การ (organization)
- 3.1.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (technology)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นด้านความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศ จากตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังกล่าว สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด ได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์กร

4. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษารั้งนี้เป็นการประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์กรซึ่งได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

4.1 ด้านหน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานฟาร์มและโรงงาน สังกัด บริษัท กรุงเทพอุดสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด จังหวัดสระบุรี และจังหวัดพบูรี

4.2 ด้านประชากร ได้แก่ พนักงานบริษัทในระดับผู้บริหาร ผู้จัดการแผนก พนักงาน และผู้ช่วยพนักงาน ของ แบ่งหน่วยงานฟาร์ม พนักงานรวมทั้งสิ้น 41 คน หน่วยงานโรงงาน มี พนักงานรวมทั้งสิ้น 56 คน รวมเป็นพนักงานทั้งสิ้น 97 คน

4.3 ด้านเวลา เป็นการเก็บข้อมูลระหว่างในเดือน 28 กันยายน – 8 ตุลาคม พ.ศ. 2550

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ระบบสารสนเทศขององค์การ หมายถึง ระบบสารสนเทศซึ่งประกอบด้วย hardware และซอฟต์แวร์ โดย hardware ได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องโทรศัพท์ โทรศัพท์ โทรสารต่างๆ จานดาวเทียมและ อุปกรณ์แปลงสัญญาณระบบ IPSTAR ส่วนซอฟต์แวร์ เป็นระบบปฏิบัติการที่หน่วยงานกำหนดให้ใช้ ตั้งแต่ระบบปฏิบัติบันคอมพิวเตอร์ทั่วไป ระบบ Smart Soft ซึ่งเป็นระบบงานด้านคลังและบัญชี การเงิน ระบบ People Soft และ Pay Roll เป็นระบบด้านงานบุคคลธุรการและพนักงานทุกคน สามารถเข้าใช้ได้ ระบบ Lotus Note เป็นระบบล็อกรายไในองค์การ เป็นต้น

5.2 ปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลให้ การใช้ระบบสารสนเทศ ได้แก่ การบริหารจัดการ (management) องค์การ (organization) และ เทคโนโลยีสารสนเทศ (technology)

5.3 ความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศ หมายถึง ผลที่เกิดจากการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ มาใช้ในการรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผล ก่อให้เกิดผลดีแก่องค์การ ทั้งใน การเพิ่มความสะดวก รวดเร็วในการทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่าย

5.4 ผู้บริหาร หมายถึง พนักงานขององค์การที่อยู่ในระดับบริหาร ได้แก่ พนักงาน ตำแหน่งผู้จัดการฝ่าย ขึ้นไป

5.5 ผู้จัดการแผนก หมายถึง พนักงานขององค์การที่อยู่ในระดับบริหารระดับกล่าง รับผิดชอบควบคุมงานในฝ่ายงานให้บรรลุเป้าหมาย

5.6 พนักงาน หมายถึง พนักงานขององค์การที่อยู่ในระดับปฏิบัติการ ทำหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

5.7 ผู้ช่วยพนักงาน หมายถึง พนักงานขององค์การที่อยู่ในระดับปฏิบัติการ ช่วยเหลือ และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึง ปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศของหน่วยงานฟาร์ม และโรงงาน บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์การใช้ระบบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 ใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานภายในองค์การ

6.3 ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา การวางแผนและ การใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

6.4 ผลการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรอื่นๆ เพื่อเป็นแบบอย่างในการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ จะได้กล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎี ในเรื่องต่างๆ ที่ได้จากการศึกษา เพื่อเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้น ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้อง

1.1 ระบบสารสนเทศหน่วยงานฟาร์มและโรงงาน

บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด ดำเนินธุรกิจด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ ข้าวโพดลูกผสม มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีหน่วยงานฟาร์มและโรงงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค โดยในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาในหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสระบุรี และพะเยา เท่านั้น ในหน่วยงานมีพนักงานรวมทั้งสิ้น 97 คน แบ่งส่วนงานเป็น 2 ส่วนใหญ่ คือ

1. หน่วยงานฟาร์ม ตั้งอยู่ในอำเภอวังน้ำว้า จังหวัดสระบุรี มีพนักงาน 41 คน เดิมไม่มีโทรศัพท์พื้นฐาน ในการใช้ติดต่อสื่อสารหรือการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต

2. หน่วยงานโรงงาน ตั้งอยู่ในอำเภอพนมนิคม จังหวัดพะเยา มีพนักงานรวม 56 คน มีระบบโทรศัพท์พื้นฐาน สามารถที่จะใช้ในการติดต่อสื่อสารและใช้อินเทอร์เน็ต ได้ปกติ แต่ไม่สามารถรองรับระบบสื่อสารความเร็วสูง ได้

ในปี พ.ศ.2549 ทางบริษัทได้ดำเนินการติดตั้งระบบปฏิบัติการในองค์การ ได้แก่

1. ระบบซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานประจำ ได้แก่ ระบบ Smart Soft ซึ่งเป็นระบบงานด้านคลังและบัญชีการเงิน ระบบ People Soft และ Pay Roll เป็นระบบด้านงานบุคคล ธุรการและพนักงานทุกคนสามารถเข้าใช้ได้ ระบบ Lotus Note เป็นระบบสื่อสารภายในองค์การ ซึ่งพนักงานตั้งแต่ระดับพนักงานขึ้นไปสามารถใช้งานได้

2. ระบบอินเทอร์เน็ต (internet) เป็นต้น

เนื่องจากเป็นโปรแกรมเหล่านี้น่าดี ให้และต้องการความเร็วในการรับส่งข้อมูล จำเป็นต้องมีระบบการส่งสัญญาณที่มีความเร็วสูง เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้อง แบบทันทีและมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานฟาร์มและโรงงานจึงนำระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม IPSTAR เข้ามาใช้ในการติดต่อสื่อสาร โดยระบบ IPSTAR เป็นระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านดาวเทียมแบบ 2 ทาง

(Two-ways Broadband Internet) มีสมรรถภาพและเสถียรภาพ สามารถเชื่อมต่อแบบตลอดเวลา (Always-on) สามารถแก้ปัญหาโครงข่ายโทรศัมนาคมในพื้นที่ที่เข้าไม่ถึง สามารถรับส่งข้อมูลขนาดใหญ่ การประชุมทางไกลด้วยภาพ การใช้บริการด้านเสียง (voice service) การแพร่สัญญาณภาพและเสียง สู่เครือข่ายอินเตอร์เน็ตภายในองค์กร

ทางหน่วยงานได้ทำการติดตั้งระบบ IPSTAR และทำการใช้มาระยะหนึ่งโดยมี พนักงานดังเดิมผู้ช่วยพนักงาน จนถึงระดับผู้บริหาร มีพนักงานบางคนที่ไม่มีพื้นฐานด้านการใช้ระบบสื่อสารภายใน (intranet) และอินเตอร์เน็ต (internet) ทำให้ต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อใช้ระบบต่างๆที่ใช้ในการปฏิบัติงานประจำวัน ปัจจุบันพนักงานทุกคนสามารถใช้งานระบบสารสนเทศในระบบต่างๆ ได้ดีในระดับหนึ่ง สามารถแบ่งระดับพนักงานที่ใช้งานระบบสารสนเทศได้ดังนี้

1. ระดับปฏิบัติการ ใช้ในการปฏิบัติงานประจำวัน ซึ่งเป็นงานที่ต้องทำซ้ำๆทุกวัน เช่น พนักงานผลิต พนักงานคลังสินค้า พนักงานบัญชีการเงิน เป็นต้น
2. ระดับวางแผนปฏิบัติการ เป็นผู้บริหารขั้นต้นหรือผู้จัดการแผนก มีหน้าที่ ควบคุมการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการบริหารงานในระยะสั้นๆ เช่น รายงานสรุปผลการผลิต สินค้ารายสัปดาห์หรือรายเดือน การสรุปปริมาณสินค้าคงเหลือประจำเดือน การรายงานค่าใช้จ่ายประจำเดือน เป็นต้น
3. ระดับวางแผนการบริหาร เป็นผู้บริหารในระดับกลางหรือระดับผู้จัดการฝ่าย มีหน้าที่ในการวางแผนการบริหารขั้นตอน ให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เช่น แผนการขายประจำปี การผลิตตามเป้าหมายประจำปี เป็นต้น
4. ระดับผู้จัดการทั่วไป เป็นผู้บริหารระดับสูงสุด วางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว การวางแผนนโยบาย สารสนเทศที่ใช้อยู่ในรูปรายงานสรุป การวิเคราะห์แนวโน้มต่างๆ

1.2 ความหมายของระบบสารสนเทศ

แม่นมาส ชาลิต (2533 : 5) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ คือ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งมีการบันทึกและจัดการตามหลักวิชาการ เพื่อเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านต่างๆทั้ง ในส่วนตัวและองค์กร

วสนา กระสาณติ (2541 : 6-5) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System – MIS) คือ ระบบที่ให้สารสนเทศ ที่ผู้บริหารต้องการเพื่อให้ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมสารสนเทศทั้งภายในและภายนอก สารสนเทศที่ เกี่ยวพันกับองค์กรทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งสิ่งที่คาดว่าจะเป็นอนาคต นอกจากนี้ระบบเอ็มไอ เอส จะต้องให้สารสนเทศภายในช่วงเวลาที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการ วางแผนควบคุมและการปฏิบัติการขององค์กร ได้อย่างถูกต้อง

สมคิด บางโน (2540 : 293) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบการเก็บรวบรวมข้อมูล (data) และการจัดกระทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ (information) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน ประกอบการวินิจฉัยสั่งการตามความต้องการของผู้บริหารและเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

สลลุทธ สว่างวรรณ (2548 : 8) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ (Information system) ทางด้านเทคนิค หมายถึง กลุ่มของระบบงานที่ประกอบด้วยฮาร์ดแวร์หรือตัวอุปกรณ์ และซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ทำหน้าที่รวบรวม ประมวลผล จัดเก็บ และแจกจ่ายข้อมูล ข่าวสาร เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการควบคุมภายในองค์กร นอกจากนี้ยังช่วยบุคลากรในองค์กรนั้นในการประสาน การวิเคราะห์ปัญหา การสร้างแบบจำลองวัตถุที่มีความซับซ้อน และการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

สุชาดา กีระนันทน์ (2542 : 5) สารสนเทศ (Information) คือ ข้อความรู้ที่ประมวลได้จากข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น จนได้ข้อสรุปเป็นข้อความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยเน้นที่การเกิดประโยชน์คือความรู้เกิดเพื่อขึ้นกับผู้ใช้

สุมาลี เมืองไพบูล (2533 : 2) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร หรือ MIS หมายถึง ระบบประมวลผลข้อมูล โดยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะสนับสนุนการปฏิบัติงาน การบริหาร และหน้าที่การตัดสินใจขององค์กร

Laudon and Laudon (1992) ให้ความหมายของ สารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS : Management Information System) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาและการกระจายข้อมูลสารสนเทศ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ และสร้างวิสัยทัศน์ให้กับองค์การ โดยที่ผู้บริหารต้องเข้าใจใน โครงสร้างองค์การ การบริหาร และเทคโนโลยี

โดยสรุปแล้วในทัศนะของผู้ศึกษา ระบบสารสนเทศ (Information System) คือ การประมวลผลข้อมูล (data) และสรุปให้อยู่ในรูปสารสนเทศ (information) ที่มีความหมายสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการขององค์การ ได้ โดยใช้ทั้งฮาร์ดแวร์ ได้แก่ระบบคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรสาร และซอฟต์แวร์ เป็นตัวช่วยสนับสนุนในการจัดเก็บ ประมวลผล และบันทึกผลในรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้สนับสนุนการบริหาร การตัดสินใจและการควบคุมการดำเนินการ ระบบสารสนเทศจึงเป็นระบบที่ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับข้อมูลดังต่อไปนี้

1. รวบรวมข้อมูลหรือเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นภายในหรือจากสิ่งแวดล้อมภายนอก องค์การที่จำเป็นต่อหน่วยงาน
2. จัดทำข้อมูลเพื่อให้เป็นสารสนเทศที่พร้อมจะใช้ประโยชน์ได้
3. จัดให้มีระบบจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการค้นหาและนำไปใช้

4. ปรับปรุงข้อมูล ให้มีความถูกต้อง ทันสมัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยระบบสารสนเทศที่ใช้ในองค์การ จำเป็นต้องมีคุณสมบัติที่ดี เพื่อให้การใช้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำเป็นต้องมีคุณสมบัติ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้
1. ด้านเนื้อหา (content) - ข้อมูลถูกต้องไม่มีข้อผิดพลาด (Accuracy) ตรงกับความต้องการ (Relevance) ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ (Completeness) เชื่อถือได้ (Reliability) สามารถตรวจสอบได้ (Verifiability)
  2. ด้านเวลา (time) - การใช้ระบบสารสนเทศทำให้ได้ข้อมูลทันทีที่ต้องการ (Timeliness) โดยข้อมูลที่ได้เป็นมีความทันสมัย (up-to-date)
  3. ด้านรูปแบบ (format) - ข้อมูลอยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (clarity) มีรายละเอียดตรงต้องการ (level of detail) สามารถนำเสนอ กับอุปกรณ์ต่างๆ ได้ง่าย ทำให้ประหยัด (Economy) ข้อมูลสามารถยืดหยุ่นได้ดี (Flexibility)
  4. ด้านกระบวนการ (process) - ข้อมูลสามารถเข้าถึงได้ง่าย (Accessibility) บุคลากรภายในองค์สามารถมีส่วนร่วมได้ง่าย (Participation) ทุกฝ่ายสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ง่าย และคล่องตัว (Connectivity)

1.3 ปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศ

ชุมพล ศุภสารศิริ (2538) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System - MIS) เป็นระบบที่รวบรวมผู้ใช้และเครื่องเข้าด้วยกัน โดยมีจุดมุ่งหมายในการจัดทำสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน (Operation) การจัดการ (Management) และการตัดสินใจ (Decision Making) ในองค์การ โดยที่ระบบจะใช้ประโยชน์จากอาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ในการจัดการฐานข้อมูล และมีกระบวนการจัดการด้วยมือ มีตัวแบบในการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจ

สัลยุทธ สว่างวรรณ (2548 : 8) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ (Information system) ในมุมมองทางธุรกิจ หมายถึง กระบวนการแก้ไขปัญหาที่มีการจัดโครงสร้างอย่างดี ลดความซ้อนซ้ำ ตามเทคโนโลยีข่าวสารที่นำมาใช้ เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายทั้งหลายจากสิ่งแวดล้อมขององค์การ ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในโครงสร้างขององค์การ กระบวนการบริหารงาน เทคโนโลยีข่าวสาร และความสามารถในการนำเสนอกระบวนการแก้ปัญหา การทำความเข้าใจในระบบสารสนเทศ รวมทั้งพฤติกรรมต่างๆ นี้ เรียกว่า “Information System Literacy”

ภาพที่ 2.1 แสดงความสัมพันธ์ของการบริหาร องค์การและเทคโนโลยี

ที่มา : Kenneth C. Laudon, Jane P. Laudon (2003) เรียนเรียงโดย สลับยุทธ์ สว่างวรรณ (2548)
ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์เพียร์สัน
เอเชคูเคชั่น อินโดไชน่า หน้า 8

คุณลักษณะของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการนี้ จะต้องสามารถตัวกับหน่วยงาน หรือระบบย่อยอื่นๆ ในองค์การ โดยมีลักษณะการจัดตั้งที่เป็นระบบและง่ายแก่การประสานงานกับระบบย่อยอื่นๆ ในองค์การ (พิชิต สุขเจริญพงษ์, 2537 : 110) โดยคุณลักษณะที่สำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ประกอบด้วย

1. เกี่ยวข้องกับการจัดการ จะต้องทำจากกระดับบริหารระดับสูงลงไปสู่ระดับล่าง
2. ผู้บริหารต้องเป็นแก่นนำ ในการออกแบบระบบและกำหนดมาตรฐานสารสนเทศที่ต้องการไปจนกระทั่งการปรับใช้ระบบสารสนเทศ
3. เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แม้ว่าองค์การจะแบ่งเป็นปลายระบบย่อย แต่จำเป็นต้องคำนึงถึงข้อมูลที่ต้องใช้ในลักษณะที่ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยไม่มองระบบใดระบบหนึ่งแยกออกจากกัน
4. ใช้ข้อมูลร่วมกัน เพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกัน โดยเก็บข้อมูลที่สำคัญ ควรเก็บไว้ในที่เดียว แต่ต้องสามารถนำไปใช้ได้หลาย ๆ หน่วยงาน
5. ต้องการวางแผนที่ดี ระบบสารสนเทศไม่สามารถสร้างขึ้นใช้ได้ในระยะเวลาสั้นๆ ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนอย่างดีและคำนึงถึงปัญหาต่างๆ อย่างรอบคอบ ผู้ออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจึงจำเป็นต้องรู้ถึงวัตถุประสงค์ และความต้องการขององค์การในอนาคต ต้องหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะทำให้ระบบล้าสมัยเสียก่อนที่ระบบจะทำงาน

6. แนวคิดเชิงระบบ การแบ่งองค์การออกเป็นระบบย่อย ยังสามารถทำให้ผู้ออกแบบระบบทำการออกแบบและทดสอบระบบสารสนเทศสำหรับแต่ละระบบย่อยได้อย่างมีอิสระจากกัน ทำให้การทำงานง่ายขึ้น

7. ใช้ฐานข้อมูลร่วมกัน ฐานข้อมูล (Data Base) คือที่รวมของข้อมูลต่าง ๆ ในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หน่วยงานต่างๆ ที่ต้องการใช้ข้อมูลโดยการเรียกใช้จากแฟ้มข้อมูล (Data File) ซึ่งเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ถ้าข้อมูลได้ถูกเก็บรวบรวมไว้อย่างดีในขั้นตอนของการออกแบบเพิ่มข้อมูล ข้อมูลทั้งหมดก็สามารถเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลเดียว ซึ่งทำให้ประหยัด

8. ต้องอาศัยคอมพิวเตอร์ ให้ได้มาชี้สสารสนเทศที่มีความละเอียดถูกต้อง มีความรวดเร็วจากแหล่งที่มีข้อมูลมากนั้น สามารถช่วยประหยัดเวลาในการจ้างคนเพื่อการประมวลผลข้อมูลลงไปมาก

โดยสรุปแล้วการจัดการระบบสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความเข้าใจในความสัมพันธ์ของกระบวนการทางธุรกิจ ซึ่งหมายถึง การจัดโครงสร้างงาน การประสานงาน และการมุ่งเน้นในการผลิตและบริการ โดยกระบวนการทางธุรกิจ คือ การให้ผลลัพธ์ของวัตถุคุณ ข่าวสาร ความรู้ อันเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละองค์การ โดยในการจัดการระบบสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพสามารถแบ่งปัจจัยความสัมพันธ์ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน (Management) ให้เกิดประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของผู้บริหาร ด้านองค์การ (Organization) เนื่องจากการใช้ระบบสารสนเทศจะมีผลต่อการปฏิบัติงานของคนภายในองค์การอย่างมาก องค์การต้องสามารถปรับกระบวนการต่างๆ ให้สอดคล้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเทคโนโลยี (Technology) ที่ส่งเสริมให้องค์การสามารถดำเนินงานได้อย่างอัตโนมัติมากขึ้น โดยในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหาร (Management) - ระบบสารสนเทศสามารถเป็นเครื่องมือช่วยในการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ เพื่อสร้างแผนการปฏิบัติในระยะยาว วางแผนนโยบาย ใช้สนับสนุนด้านการเงินและการใช้ทรัพยากรขององค์การ ให้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบ คาดเดาเหตุการณ์ได้อย่างเที่ยงตรงและแม่นยำ รวดเร็วมากขึ้น

ซึ่งปัจจัยด้านการบริหารนี้ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความเข้าใจถึงกระบวนการของธุรกิจ ศักยภาพของระบบสารสนเทศ จำเป็นต้องรับทราบปัญหา ต้องรู้จักเชื่อมโยงงานเข้ากับระบบสารสนเทศที่มีอยู่ ให้อย่างเหมาะสม ให้การสนับสนุนเพิ่มเติมในส่วนที่องค์การต้องการ ผู้บริหารจำเป็นต้องเป็นแบบอย่าง ต้องช่วยค้นหาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์การ ไม่ควรปล่อยให้เป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีแต่เพียงลำพัง

2. ด้านองค์การ (Organization) องค์การ ในรูปแบบของบริษัทเป็นองค์การแบบเป็นทางการ มีโครงสร้างที่ชัดเจน มีแบ่งเป็นหลายระดับตามหน้าที่ดำเนินงาน มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ

ด้าน ตึ้งแต่นักวิจัย เจ้าหน้าที่ผลิต พนักงานขายและการตลาด เจ้าหน้าที่การเงินบัญชี รวมถึงเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคลและธุรการ มีระเบียบปฏิบัติ แบบแผนธรรมเนียม นโยบาย และกลยุทธ์ที่เป็นเอกลักษณ์ขององค์การ

ในปัจจุบันระบบสารสนเทศถือเป็นส่วนหนึ่งในการทำงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานจำเป็นต้องใช้ระบบสารสนเทศ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับเปลี่ยนองค์การ ลดคำดับขั้นการบริหาร เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการองค์การ สามารถเชื่อมโยงระหว่างองค์การ ทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งไม่มีปัญหาเรื่องเวลาหรือระยะเวลา สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ทั้งองค์การ เพียงแพร่ข่าวสาร ได้อย่างถูกต้องชัดเจน และรวดเร็ว นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมและพฤติกรรมขององค์การ

ดังนี้สิ่งที่องค์การต้องการเพื่อให้สอดคล้องกับระบบสารสนเทศ ต้องประกอบไปด้วย บุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละฝ่ายงานที่องค์การต้องการเพื่อดำเนินงาน โครงสร้างที่มีการแบ่งงานอย่างชัดเจน มาตรฐานหรือระเบียบปฏิบัติขององค์การ นโยบายที่สอดคล้องและชัดเจน ซึ่งให้องค์การเห็นทิศทางในการปฏิบัติในอนาคต และวัฒนธรรมองค์การ

3. ด้านเทคโนโลยี (Technology) เป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อระบบสารสนเทศ ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องบริหารจัดการ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จำเป็นที่องค์การต้องค้นหา วิธีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการใช้งานขององค์การ และจำเป็นต้องลงทุนด้านเทคโนโลยี และวางแผนการจัดการที่ดี ให้กับระบบโครงสร้างระบบสารสนเทศขององค์การ เพื่อสนับสนุนการประมวลผลทั่วทั้งองค์การ

เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันทำให้ องค์การ (organization) เกิดการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพ ด้วยการลดจำนวนรายการธุรกรรมและลดค่าใช้จ่ายขององค์การ การพัฒนาระบบงานทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์การ วัฒนธรรมและกระบวนการทางธุรกิจซึ่งมักพบกับการต่อต้านเสมอ

1.4 ประโยชน์ของการใช้ระบบสารสนเทศ

กฎฉัตร ฉัตรกุล ณ อุษณา (2546 : 2) เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันเป็นเรื่องที่ได้รับการยอมรับว่าช่วยเหลือองค์การต่างๆ ได้มากขึ้น ทั้งองค์การของรัฐและเอกชน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้ โดยผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Networks) ซึ่งในปัจจุบันมีเครือข่ายทั้งระดับ ตั้งแต่เครือข่ายระดับเฉพาะพื้นที่ (Local Area Network ; LAN) เครือข่ายต่างพื้นที่ (Wide Area Network ; WAN) หรือในการใช้ข้อมูลร่วมกันเฉพาะองค์การ ได้แก่องค์การหนึ่ง (intranet) หรือการใช้ข้อมูลร่วมกันต่างองค์การ (extranet) ตลอดจนการใช้เครือข่ายระดับโลกที่เป็นที่นิยมกันมากที่สุดคืออินเทอร์เน็ต (internet) ซึ่งทำให้โลกในปัจจุบันไร้พรมแดน

และเคนเดล (globalization) ทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างธุรกิจ การบริหารธุรกิจเป็นไปด้วยความคล่องตัวรวดเร็วและยืดหยุ่น ได้มากขึ้น ธุรกิจต่างๆ สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ง่าย เช่น ช่วยเหลือในเรื่องของการแสวงหาตลาด ลูกค้า ผู้ซื้อ ผู้ขาย และส่งเสริมการตลาดแนวใหม่ ให้เป็นที่ดึงดูดลูกค้าและแสวงหาลูกค้า ได้ในวงกว้างมากขึ้น โดยอาศัยการสื่อสารข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ต้องมีการประมวลผลข้อมูลและให้ผลลัพธ์ออกมาเป็นสารสนเทศที่ถูกต้อง และเป็นที่ต้องการของสังคมนั้นเอง ดังตัวอย่าง เช่น การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce) ที่มีการจัดทำเว็บไซต์ (web site) เพื่อการจำหน่ายสินค้า มีการจัดแสดงสินค้าผ่านเว็บบราวเซอร์ในระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สามารถรับชำระเงินผ่านระบบออนไลน์ของธนาคารได้

พงษ์พรรณ ตะกลุมทอง (2541) ได้สรุปประโยชน์ของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการไว้ดังนี้

- ช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมายของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม
  - ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจสั่งการ วางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสีพิธีภาพ

3. ช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ที่ถูกต้องทันสมัย
  4. ช่วยในการบริหารบุคคลในหน่วยงาน
  5. ช่วยในการจัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงาน
  6. ช่วยให้ผู้บริหารมองเห็นปัญหาและหาแนวทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง
  7. ช่วยในการพิจารณาทางเลือกในการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด
  8. ช่วยให้ผู้บริหารมีเวลาปฏิบัติงานและควบคุมงาน
  9. ช่วยให้เกิดการประสานงานที่ดีขึ้นระหว่างหน่วยงาน
  10. ช่วยในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์หน่วยงาน

เอกสาร สายสืบ (2548 : 7-10) กล่าวว่า ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อองค์การดังต่อไปนี้

1. ประโยชน์โดยตรง ทำให้องค์การเกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงประโยชน์ต่อเนื่องที่ได้จากเทคโนโลยี
  2. ความมีค่าหุ่น เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยสร้างความมีค่าหุ่นในการดำเนินงานให้แก่องค์การ ส่งผลให้องค์กรสามารถพัฒนาและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ นอกเหนือจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศยังช่วยเสริมความมีค่าหุ่น ในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารให้สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับลักษณะปัญหา เนื่องจากระบบสารสนเทศสามารถประมวลผลและจัดเรียงข้อมูลในหลายรูปแบบภายในระยะเวลาสั้น จึงให้ผู้บริหารมีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ปัญหาอย่างซับเจน

3. ความสามารถในการแข่งขัน นอกจากการใช้งานตามประโยชน์โดยตรงแล้ว เทคโนโลยีสารสนเทศถูกนำมาประยุกต์เพื่อให้องค์การสามารถสนองความต้องการของลูกค้า และ พัฒนาการดำเนินงาน ทั้งภายในและภายนอกองค์การ ได้เร็วกว่าคู่แข่ง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างและสร้าง รักษาความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

4. รายได้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยเพิ่มรายได้แก่องค์กรทั้งโดยตรงและ ทางอ้อม เช่น การรวบรวมและให้บริการและให้บริการด้านสารสนเทศที่เป็นประโยชน์แก่องค์กร อื่น การสร้างนวัตกรรมใหม่ทั้งด้านผลิตภัณฑ์และบริการ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความ หลากหลาย รวดเร็ว ตรงความต้องการของลูกค้า หรือการลดระยะเวลาในการดำเนินงาน เป็นต้น

5. ค่าใช้จ่าย ประโยชน์ประการสำคัญของการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศใน การดำเนินงานปัจจุบัน คือ การลดค่าใช้จ่าย และการเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานภายใน องค์กร เช่น การประเมิน ผลข้อมูล การตรวจสอบ และการควบคุม ค่าแรงงาน เป็นต้น โดย เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยส่งเสริมการใช้แรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการใช้ทรัพยากร การ ซ้ำซ้อน ซึ่งช่วยให้เกิดการประหยัดขึ้นแก่องค์กร

6. คุณภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศถูกนำมาประยุกต์ในการพัฒนาคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อให้ระบบผลิตหรือการให้บริการสามารถดำเนินงานไปตามต้องการ ตลอดจนผลิตภัณฑ์และบริการ มีมาตรฐานตามที่กำหนด เช่น ระบบตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ใน โรงงานระบบควบคุมอุณหภูมิห้อง และระบบตรวจสอบคุณภาพสินค้าเกษตร เป็นต้น

7. โอกาส ปัจจุบันความได้เปรียบด้านสารสนเทศได้สร้างความแตกต่างระหว่าง องค์การ องค์การที่มีศักยภาพด้านสารสนเทศสูงย่อมสามารถนำความรู้มาประยุกต์ในการสร้าง โอกาสในการดำเนินงานทั้งทางตรง เช่น การนำสารสนเทศมาประยุกต์เชิงกลยุทธ์ และทางอ้อม เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการพัฒนานวัตกรรมทางธุรกิจ เป็นต้น

ศรีศักดิ์ จำรมาน (2550 : 2) กล่าวว่า การพัฒนาระบบทекโนโลยีสารสนเทศของ องค์การ เพื่อการบริการที่ดีขึ้น พร้อมกับจัดทำระบบข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ พัฒนาการต่อสาร ภายในองค์การ ให้สามารถกระจายข่าวสารต่างๆ ให้กับพนักงานทราบอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว พัฒนาคุณภาพงานการจัดการและการกระจายอำนาจ ให้สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว โดย เทคโนโลยีสารสนเทศจะสร้างความสำเร็จได้เป็น 3 รูปแบบ คือ

- 1) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งวัดจากค่าของผลผลิตหรือผลงานที่ได้ออกมา
- 2) ประสิทธิผล (Effectiveness) สามารถวัดความสำเร็จได้อย่างคร่าวๆ จากผลงาน ของแต่ละคน และกระบวนการทำงานภายในองค์กร

3) ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive advantage) จะสร้างกำไรให้กับองค์กรและเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันมากขึ้น รวมถึงการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้กับผู้ใช้บริการ

โดยสรุปแล้ว ระบบสารสนเทศ (Information System) มีความสำคัญมาก เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้กระบวนการทำงานไปสู่ระบบอัตโนมัติมากขึ้น สามารถทำงานในทุกที่ ทุกเวลา โดยการใช้การสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ช่วยจัดระบบข่าวสารจำนวนมาก เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สารสนเทศหรือข้อมูลที่มีประโยชน์ เช่น การคำนวณ ประมาณผลข้อมูล ช่วยเก็บรวบรวมผล ประมาณไว้ในรูปแบบที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ลดภาระงานลง ได้อย่างมาก ทำให้ทั้งองค์กรสามารถเข้าถึงสารสนเทศหรือเผยแพร่สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สามารถเปลี่ยนแปลงกิจกรรมขององค์กร เช่น ความสมัพันธ์ของบุคลากรภายในและภายนอกองค์กร เป็นต้น นอกจากนี้ระบบสารสนเทศสามารถลดขนาดขององค์กรหรือลดลำดับการบริหารภายในองค์การลงได้ เพื่อความคล่องตัวในการควบคุม บริหาร โดยเฉพาะในอย่างยิ่งในผู้บริหารระดับกลาง หรือผู้สนับสนุนการบริหาร

สามารถสรุปประโยชน์ที่ได้จากการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ ดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพ (Efficiency)

1.1 ระบบสารสนเทศ ทำให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วมากขึ้น โดยใช้กระบวนการประมาณผลข้อมูล ทำให้สามารถเก็บรวบรวม ประมาณผลและปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัย ได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลอยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (clarity) มีรายละเอียดตรงตามต้องการ (level of detail) ข้อมูลสามารถยืดหยุ่นได้ดี (flexibility) บุคลากรภายในองค์กรสามารถมีส่วนร่วมได้ง่าย (Participation) ทุกฝ่ายสามารถติดต่อถึงกันได้ง่ายและคล่องตัว (connectivity)

1.2 ระบบสารสนเทศช่วยในการจัดเก็บข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ หรือมีปริมาณมาก และช่วยทำให้การเข้าถึงข้อมูล (access) เหล่านี้มีความรวดเร็วด้วย

1.3 ช่วยทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว การใช้เครือข่ายทางคอมพิวเตอร์ทำให้มีการติดต่อได้ทั่วโลกภายในเวลาที่รวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์กับเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยกัน (machine to machine) หรือคนกับคน (human to human) หรือคนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ (human to machine) และการติดต่อสื่อสารดังกล่าวจะทำให้ข้อมูลที่เป็นทั้งข้อความ เสียง ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหวสามารถส่งได้ทันที สารสนเทศมีความทันสมัย (up-to-date) สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำเสนอ กับอุปกรณ์สื่อได้ง่าย ทำให้ประหยัด (economy)

1.4 ช่วยลดต้นทุน การที่ระบบสารสนเทศช่วยทำให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลซึ่งมีปริมาณมากมีความ слับซับซ้อนให้ดำเนินการได้โดยเร็ว สามารถลดขั้นตอนการ

ดำเนินการ ทำให้ลดภาระต้นทุน ตั้งแต่การผลิต การเก็บรักษา การขนส่ง หรือการติดต่อ ทำให้ประหยัดทั้งแรงงาน ขนาดคลังสินค้า ลดจำนวนศูนย์ขนส่งสินค้า

1.5 ระบบสารสนเทศช่วยทำให้การประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ เป็นไปได้ด้วยดี โดยเฉพาะหาระบบสารสนเทศนี้ออกแบบเพื่ออี่องานวายให้หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกที่อยู่ในระบบของซัพพลายทั้งหมด จะทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ และทำให้การประสานงาน หรือการทำความเข้าใจเป็นไปได้ด้วยดียิ่งขึ้น

2. ประสิทธิผล (Effectiveness)

2.1 ระบบสารสนเทศช่วยในการตัดสินใจ ช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจ ได้ดีขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาและวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ ได้อย่างทันท่วงที ส่งผลให้การดำเนินงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ไว้ได้

2.2 ระบบสารสนเทศช่วยในการเลือกผลิตสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับความเชี่ยวชาญ หรือทรัพยากรที่มีอยู่

2.3 ระบบสารสนเทศช่วยปรับปรุงคุณภาพของสินค้าและบริการ ให้ดีขึ้น ทำให้การติดต่อระหว่างหน่วยงานและลูกค้า สามารถทำได้โดยถูกต้องและรวดเร็วขึ้น ตรงกับความต้องการของลูกค้า

2.4 ความได้เปรียบในการแข่งขัน (competitive advantage) ปัจจุบันมีการนำสารสนเทศมาใช้และทำให้เกิดการบริหารจัดการงานรูปแบบใหม่ๆ มากมาย เช่น Supply Chain Management, Good Governance, Customer Relationship Management-CRM, E-Business, E-Government, E-commerce, Re-engineering, Knowledge Management, Virtual Organization เป็นต้น

2.5 คุณภาพชีวิตการทำงาน (quality of working life) ระบบสารสนเทศจะต้องได้รับการออกแบบออกแบบเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของมนุษย์และประสิทธิภาพของเทคโนโลยีด้วย ทำให้เกิดเครื่องมือการทำงานแบบใหม่ เช่น Internet, E-mail, Hand phone และทำให้เกิดการทำงานรูปแบบใหม่ๆ เช่น ระบบ Tele/Video Conferencing, Electronic Data Interchange, Virtual Organization เป็นต้น ซึ่งทำให้ประหยัดทรัพยากร และเพิ่มคุณภาพการเป็นอยู่ของคนได้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศองค์กร ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้

รัตนา อุทัยรัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดทำงาน” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัจจัยด้านบุคลากรของสำนักงาน ปัจจัยด้านโครงสร้าง นโยบาย ขั้นตอนการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณของกรมฯ และปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ว่ามีผลสำเร็จต่อระบบสารสนเทศหรือไม่ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมการจัดทำงาน จำนวน 300 คน พนวจ

1) ด้านบุคลากร ส่วนใหญ่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ เกินกว่าหนึ่งปีมีความรู้ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสามารถใช้ระบบเชื่อมโยงเครือข่ายได้ แต่การที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ หัวหน้างานควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และฝึกอบรมเบื้องต้นให้กับบุคลากรที่บรรจุใหม่ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานรวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการทุกคนรู้จักหน้าที่และทำงานด้วยความเสียสละ

2) ด้านโครงสร้างองค์กรคอมพิวเตอร์ มีศูนย์บริหารคอมพิวเตอร์เป็นหน่วยงานขึ้นตรงกับหัวหน้าส่วนราชการ มีขนาดเหมาะสมกับปริมาณงาน มีความเป็นอิสระ ทำให้การปฏิบัติงานด้านการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนางานคอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

3) ด้านโครงสร้างบุคลากรคอมพิวเตอร์ มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านคอมพิวเตอร์และจัดทำเจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถมาพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่เดิมและสนับสนุนให้มีการกำหนดตำแหน่งและอัตราภาระงานด้านคอมพิวเตอร์ให้มีความพร้อม ความคล่องตัวในการดำเนินงาน ซึ่งจำเป็นต่อการประสานงานและให้บริการแก่หน่วยงานส่วนต่างๆอย่างใกล้ชิด

4) ด้านนโยบายและขั้นตอนในการดำเนินงาน การขาดความชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศ ผู้บริหารระดับสูงควรกำหนดนโยบายของหน่วยงานให้มีความชัดเจนต่อเนื่องและประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วถัน

5) ด้านงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญ การได้รับเงินงบประมาณน้อยกว่าแผนงานที่กำหนด ย่อมมีผลกระทบต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศ และการฝึกอบรมบุคลากร การวางแผนงบประมาณด้องมีความสอดคล้องกับเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน

6) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนใหญ่เห็นว่าเทคโนโลยีช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เกินกว่าหนึ่งปีมีความเห็นว่าจะปรับปรุงระบบการทำงานให้ทันสมัยขึ้น ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารรวดเร็วขึ้น เพิ่มความสะดวกในการทำงาน และทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นใจในประสิทธิภาพของการทำงาน

สุนัตรา ใช้ไ华พริน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรของพนักงานกลุ่มบริษัทเทคโนโลยี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการใช้ปัจจุบันและ

ความต้องการในการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรของพนักงานกลุ่มบริษัทแทค 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้ปัญหา และความต้องการในการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรของพนักงานในกลุ่มบริษัทแทคที่มีสถานภาพต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้ง ได้แก่ พนักงานกลุ่มบริษัทแทค จำนวน 329 คน ผลการวิจัย พบว่า

1) พนักงานส่วนใหญ่มีการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรทุกวัน โดยเข้ามาใช้ระหว่างเวลาปฏิบัติงานมากที่สุด และใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที ในแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่มีการใช้งานกลุ่มเว็บเพจที่เป็นบริการสารสนเทศทั่วไป กลุ่มเว็บเพจบริการประ公示แจ้งข้อความ และปัญหาต่างๆ กลุ่มเว็บสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานตามลำดับ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเข้ามาใช้เพื่อการปฏิบัติงาน และเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม เสริมความรู้ดิจิมมากที่สุด

2) ปัญหาในการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กร โดยรวม พบว่า (1) ปัญหาจาก การที่ระบบทำงานช้า ทำให้ใช้เวลาในการเรียกเว็บเพจแต่ละหน้า (2) ปัญหาสารสนเทศในหน้าเว็บเพจไม่ได้รับการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ (3) ไม่มีคู่มือเกี่ยวกับงานของผู้ใช้ และ (4) ไม่มีการกำหนดระยะเวลาการลงทะเบียน ทำให้มีสารสนเทศมากเกินไป ซึ่งเหล่านี้เป็นปัญหาต่อ พนักงานกลุ่มบริษัทแทคในการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กร

3) ความต้องการในการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กร โดยรวม พบว่า (1) พนักงานมีความต้องการใช้บริการโปรแกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (2) สารสนเทศทางด้านข่าวกรอง เกี่ยวกับคู่แข่งทางการค้า (3) ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงาน และบริการของ TAC INFOZONE ให้พนักงานทราบมากขึ้น โดยทั้งหมดมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

4) เปรียบเทียบสภาพการใช้ปัญหา และความต้องการในการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรของพนักงานกลุ่มบริษัทแทค จำนวนตามระดับตำแหน่ง ประเภทกลุ่มงาน และ สถานภาพการมีคอมพิวเตอร์ พบว่า (1) พนักงานกลุ่มบริษัทแทค มีสภาพการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรไม่แตกต่างกัน (2) ด้านปัญหาในการใช้ พบว่า ระดับพนักงานทั่วไปมีปัญหาในการใช้มากกว่าระดับผู้จัดการ และระดับผู้บริหารระดับสูง พนักงานที่อยู่ในกลุ่มงานส่วนหน้ากีประสบปัญหาในการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรมากกว่าพนักงานในกลุ่มงานส่วนหลัง และ พนักงานที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวก็มีปัญหาในการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรมากกว่า พนักงานที่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว (3) ด้านความต้องการนั้น พบว่า ผู้บริหารระดับสูงมีความต้องการในการใช้เครือข่ายสารสนเทศภายในองค์กรน้อยกว่าระดับผู้จัดการ และระดับพนักงานทั่วไป ส่วนหัวหน้างานก็มีความต้องการน้อยกว่าระดับพนักงานทั่วไป

จุฑามณี พิพิชปีะปกรณ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สภาพการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในการบริหารงานธุรกิจสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในการบริหารงานสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน

ประชารที่ทำการศึกษา กือ ผู้บริหารระดับต่างๆของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 1,590 คน จากสถานศึกษา 390 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้บริหารใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในแต่ละขั้นตอนของการบริหารในระดับปานกลาง โดยสถานศึกษานาดใหญ่มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในการบริหารมากกว่าสถานศึกษานาดเล็ก

2) การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทำ ให้ประสิทธิภาพด้านความถูกต้อง ด้านประยุคเวลา ด้านการตัดสินใจ และด้านการให้บริการ เพิ่มขึ้นในระดับมาก ส่วนด้านค่าใช้จ่ายในการบริหาร เพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง โดยสถานศึกษานาดใหญ่มีระดับประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นในด้านค่าใช้จ่ายในการบริหาร ด้านการให้บริการ และด้านการตัดสินใจ มากกว่าสถานศึกษานาดเล็ก

3) ระดับการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการและประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับหนึ่ง โดยสถานศึกษาแต่ละนาดมีลักษณะความสัมพันธ์ ใกล้เคียงกัน

4) ปัญหาในการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการส่วนใหญ่มีในระดับมาก สถานศึกษานาดใหญ่พิเศษ มีปัญหาด้านเครื่องมืออุปกรณ์และด้านการขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร น้อยกว่า สถานศึกษานาดเล็กและกลาง โดยปัจจัยทุกด้านมีความสำคัญในระดับปานกลาง สถานศึกษานาดใหญ่ให้ความสำคัญกับทุกปัจจัยมากกว่าสถานศึกษานาดอื่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์กร ใช้รูปแบบการศึกษาเชิงสำรวจ (exploratory research) มีวิธีการดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากร (population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ประชากรเป็นพนักงานบริษัทในระดับผู้บริหาร ผู้จัดการแผนก พนักงานและผู้ช่วยพนักงานของหน่วยงานฟาร์มและโรงงาน สังกัด บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด แบ่งหน่วยงานฟาร์ม พนักงานรวมทั้งสิ้น 41 คน หน่วยงาน โรงงาน มีพนักงานรวมทั้งสิ้น 56 คน รวมเป็นพนักงานทั้งสิ้น 97 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ใช้การเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม สอบถามความคิดเห็นของประชากร ซึ่งเป็นพนักงานฟาร์มและโรงงาน ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นตามกระบวนการสร้างเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการศึกษานี้ มี 1 ชุด แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศ ขององค์การ

แบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่าแบบลิคิร์ท (Likert rating scales) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

แบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่าแบบลิคิร์ท (Likert rating scales) มี 5 ระดับ ค่าคะแนน ของแต่ละระดับเป็นดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน

ตอนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ มีลักษณะเป็นแบบคำ답แบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้ศึกษาได้ข้อความร่วมมือผ่านฝ่ายบุคคลและธุรการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแก้แบบสอบถามไปยังพนักงานในองค์การ

3.2 ผู้ศึกษาติดตามผลการตอบแบบสอบถามผ่านฝ่ายบุคคลและธุรการ และขออนุญาตรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน

3.3 เก็บรวมรวมข้อมูลจากประชาชน จำนวน 97 ราย เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากประชาชนไปตรวจสอบความถูกต้อง ตรวจให้คะแนน และลงรหัส จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์และเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และแปลงเป็นระดับความคิดเห็น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 วิเคราะห์และเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลงเป็นระดับความคิดเห็น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้

4.1 ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป อธิบายลักษณะข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่

- 4.1.1 ค่าความถี่ (*frequency*)
- 4.1.2 ค่าร้อยละ (*percentage*)
- 4.1.3 ค่าต่ำสุด (*minimum*)
- 4.1.4 ค่าสูงสุด (*maximum*)
- 4.1.5 ค่าเฉลี่ย (*mean*)
- 4.1.6 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*standard deviation*)

4.2 การวัดความคิดเห็น

การแปลผลความคิดเห็น โดยใช้ค่าเฉลี่ยที่แปลความหมายดังนี้

- 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
- 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปสอบถามพนักงานในหน่วยงานฟาร์มและโรงงานบริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด รวมทั้งสิ้น 97 คน จากนั้นได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ และเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

ตอนที่ 3 สอบถามความก้าวหน้าความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

ตอนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

มีรายละเอียดจากการสอบถามพนักงานที่ใช้ระบบสารสนเทศ ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ใช้ระบบสารสนเทศขององค์กร

N = 97

สภาพทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	81	83.5
หญิง	16	16.5
2. อายุ (ปี)		
21–30	42	43.3
31 – 40	37	38.1
41 – 50	16	16.5
51 – 60	2	2.1
3. ระดับการศึกษา (คน)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า	6	6.2
อนุปริญญาตรี หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า	29	29.9
ปริญญาตรี	51	52.6
สูงกว่าปริญญาตรี	11	11.3
4. ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ		
ผู้ช่วยพนักงาน	30	30.9
พนักงาน	35	36.1
ผู้จัดการแผนก	20	20.6
ผู้จัดการฝ่าย	9	9.3
สูงกว่าผู้จัดการฝ่าย	3	3.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ (ต่อ)

N = 97

สภาพทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
5. ประสบการณ์/อายุการทำงาน		
น้อยกว่า 1 ปี	7	7.2
1 – 3 ปี	24	24.7
4 – 6 ปี	21	21.7
มากกว่า 6 ปี	45	46.4
6. ฝ่ายงานที่รับผิดชอบ/ปฏิบัติงาน		
ฝ่ายวิจัย	27	27.8
ฝ่ายผลิต	40	41.2
ฝ่ายส่งเสริมการผลิต	9	9.3
ฝ่ายบัญชี/การเงิน	4	4.1
ฝ่ายบุคคล/ธุรการ	7	7.2
ฝ่ายคลังสินค้า	5	5.2
ฝ่ายบริหาร	5	5.2
7. ท่านมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศหรือไม่		
มีประสบการณ์	85	87.6
ไม่มีประสบการณ์	12	12.4
8. ท่านได้รับความรู้หรือประสบการณ์ด้านสารสนเทศโดยวิธีใด *		
การศึกษาด้วยตนเอง	62	63.9
การฝึกอบรม	35	36.1
การทำงานในหน้าที่	49	50.5
9. วัตถุประสงค์ในการใช้งานระบบสารสนเทศ *		
ใช้ปฏิบัติงานในงานที่รับผิดชอบ	57	58.8
ใช้ติดต่อประสานงาน	63	64.9
ใช้อ่านข่าวสารข้อมูล	51	52.6
ใช้บริการด้าน web mail	35	36.1

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ (ต่อ)

N = 97

สภาพทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
10. ระบบสารสนเทศที่ท่านใช้งานอยู่ *		
ระบบโทรศัพท์ โทรสาร (Fax)	59	60.8
ระบบคอมพิวเตอร์	89	91.8
ระบบเครือข่าย (LAN)	48	49.5
ระบบ intranet	77	79.4
ระบบ internet	89	91.8
11. หน่วยงานผู้รับผิดชอบด้านระบบสารสนเทศภายในองค์การ		
ฝ่ายสารสนเทศ	39	40.2
แต่ละฝ่ายรับผิดชอบเอง	55	56.7
หน่วยงานภายนอกองค์การ	3	3.1
12. รูปแบบการจัดเก็บ ประมวลผลและนำเสนอในลักษณะ		
รายงานในรูปเอกสาร	67	67.0
รายงานบนหน้าจอคอมพิวเตอร์	32	33.0

* ตอบได้มากกว่า 1 ชื่อ

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาพบว่า

เพศ พนักงานเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 83.5) เป็นเพศชาย และบางส่วน (ร้อยละ 16.5)

เป็นเพศหญิง

อายุ พนักงานร้อยละ 43.3 มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี รองลงมา r้อยละ 38.1 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี พนักงานร้อยละ 16.5 มีอายุระหว่าง 41 – 51 ปี และมีพนักงานเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 2.1) มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี

ระดับการศึกษา พนักงานร้อยละ 52.6 จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี พนักงานร้อยละ 29.9 จบการศึกษาในระดับอนุปริญญาตรี หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือ เทียบเท่า มีพนักงานร้อยละ 11.3 จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 6.2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า

ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ พนักงานร้อยละ 36.1 อยู่ในตำแหน่งพนักงาน พนักงานร้อยละ 30.9 มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยพนักงาน พนักงานร้อยละ 20.6 เป็นพนักงานในระดับผู้จัดการ

แผนก พนักงานร้อยละ 9.3 เป็นพนักงานในระดับผู้จัดการฝ่าย มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 3.1) มีตำแหน่งสูงกว่าผู้จัดการฝ่าย

ประสบการณ์หรืออายุการทำงานทำงาน พนักงานร้อยละ 46.4 มีอายุการทำงานมากกว่า 6 ปี พนักงานร้อยละ 24.7 มีอายุการทำงานประมาณ 1 – 3 ปี พนักงานน้อยกว่าหนึ่งในห้า 21.7 มีอายุการทำงาน 4 – 6 ปี มีเพียงร้อยละ 7.2 มีอายุการทำงานน้อยกว่า 1 ปี

ฝ่ายงานที่รับผิดชอบ/ปฏิบัติงาน พนักงานร้อยละ 41.2 เป็นพนักงานในฝ่ายผลิต พนักงานร้อยละ 27.8 เป็นพนักงานในฝ่ายวิจัย พนักงานร้อยละ 9.3 เป็นพนักงานในฝ่ายส่งเสริมการผลิต พนักงานร้อยละ 7.2 ปฏิบัติงานในฝ่ายบุคคล พนักงานร้อยละ 5.2 เป็นพนักงานในฝ่ายคลังสินค้าและเป็นพนักงานในฝ่ายผู้บริหาร ตามลำดับ มีพนักงานเพียงร้อยละ 4.1 เป็นพนักงานในฝ่ายบัญชีการเงิน

การมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ พนักงานร้อยละ 87.6 มีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ มีเพียงร้อยละ 12.4 ที่ไม่มีความรู้หรือประสบการณ์มากก่อน

การได้รับความรู้หรือประสบการณ์ด้านสารสนเทศ พนักงานร้อยละ 63.9 ได้รับความรู้หรือมีประสบการณ์ด้านสารสนเทศจากการศึกษาด้วยตนเอง มีพนักงานร้อยละ 50.5 ได้รับความรู้จากการทำงานหรือปฏิบัติงานในหน้าที่ และพนักงานอีกร้อยละ 36.1 ได้รับความรู้จากการฝึกอบรม

วัสดุประสงค์ในการใช้งานระบบสารสนเทศ พนักงานร้อยละ 64.9 ใช้ระบบสารสนเทศในการติดต่อประสานงาน พนักงานร้อยละ 58.8 ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ มีพนักงานร้อยละ 52.6 ใช้ในการติดตามอ่านข่าวสารข้อมูลต่างๆ และพนักงานอีกร้อยละ 36.1 ใช้บริการในด้าน web mail ในการส่งข่าวสารระหว่างกัน

ระบบสารสนเทศที่ท่านใช้งานอยู่ พนักงานร้อยละ 91.8 และ 91.8 ใช้ระบบ internet และระบบคอมพิวเตอร์ตามลำดับ พนักงานร้อยละ 79.4 ใช้งานระบบ intranet ส่วนพนักงานร้อยละ 60.8 ใช้ระบบโทรศัพท์ โทรสาร (FAX) และพนักงานร้อยละ 49.5 ใช้งานระบบเครือข่าย (LAN)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบด้านระบบสารสนเทศภายในองค์กร พนักงานร้อยละ 56.7 เห็นว่าแต่ละส่วนงานควรรับผิดชอบระบบสารสนเทศของตนเอง มีพนักงานร้อยละ 40.2 เห็นควรมีฝ่ายสารสนเทศมารับผิดชอบระบบโดยตรง พนักงานร้อยละ 3.1 เห็นว่าควรให้หน่วยงานภายนอกมารับผิดชอบระบบ

รูปแบบการจัดเก็บ ประมวลผลและนำเสนอในลักษณะ พนักงานร้อยละ 67.0 มีการรายงานผลต่างๆ ในรูปของเอกสาร และมีพนักงานร้อยละ 33.0 มีการรายงานผลบนหน้าจอคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์กร

ปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศ จากการสอบถามความคิดเห็นของพนักงานในหน่วยงาน มีรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์กร

N = 97

ปัจจัยความสำเร็จ	පෙරේන්ත්‍රණ පිළිබඳ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	เหลือน้อย มาก	เหลือน้อย มาก	เหลือน้อย มาก	เหลือน้อย มาก	เหลือน้อย มาก			
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร								
1.1 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการใช้ระบบสารสนเทศ	0	11.3	35.1	39.2	14.4	3.57	0.88	เห็นด้วยมาก
1.2 ให้การสนับสนุนการฝึกอบรมโดยใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว	0	20.6	19.6	45.4	14.4	3.54	0.98	เห็นด้วยมาก
1.3 ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนกำหนดงาน งบประมาณ วิธีการล่วงหน้า	0	22.7	18.6	29.8	28.9	3.65	1.13	เห็นด้วยมาก

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ (ต่อ)

N = 97

ปัจจัยความสำเร็จ	珮อร์เซ็นต์ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย มาก	เห็น ด้วย มาก ที่สุด				
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร (ต่อ)								
1.4 จัดสรรงบประมาณต่างๆ ตาม ความเหมาะสม โดยใช้ข้อมูล ประกอบการพิจารณา	7.2	12.4	42.3	23.7	14.4	3.26	1.08	เห็นด้วย ปานกลาง
1.5 พัฒนาบุคลากรเพิ่มเติม โดยใช้ ข้อมูลจากระบบสารสนเทศ ประกอบการพิจารณาศึกษา อบรม เพื่อช่วยแก้ปัญหาการใช้ งาน	7.2	13.4	33.0	29.9	16.5	3.35	1.13	เห็นด้วย ปานกลาง
2. ปัจจัยด้านองค์การ						3.05	1.01	เห็นด้วย ปานกลาง
2.1 พนักงานให้ความร่วมมือต่อ การใช้งานระบบสารสนเทศ	0	6.2	19.6	45.3	28.9	3.97	0.86	เห็นด้วย มาก
2.2 พนักงานมีความกระตือรือร้น ในการเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ	2.1	4.1	26.8	47.4	19.6	3.78	0.88	เห็นด้วย มาก
2.3 พนักงานมีการใช้ระบบ สารสนเทศในการปฏิบัติงาน ประจำวัน	0	8.2	27.8	54.7	9.3	3.65	0.76	เห็นด้วย มาก
2.4 พนักงานมีทักษะ ความรู้ ความสามารถเพียงพอต่อการ ใช้งานสารสนเทศ	0	11.3	51.6	37.1	0	3.26	0.65	เห็นด้วย ปานกลาง
2.5 บรรษัทชั้นนำที่มีผู้รับผิดชอบใน การแก้ไขระบบสารสนเทศที่ ชัดเจน	13.4	25.7	43.3	15.5	2.1	2.67	0.97	เห็นด้วย ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์กร (ต่อ)

N = 97

ปัจจัยความสำเร็จ	เปอร์เซ็นต์ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย น้อย มาก	เห็น ด้วย กลาง	เห็น ด้วย น้อย มาก	เห็น ด้วย มาก ที่สุด			
2. ปัจจัยด้านองค์การ (ต่อ)								
2.6 บริษัทมีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	9.3	36.1	38.1	9.3	7.2	2.69	1.01	เห็นด้วย ปานกลาง
2.7 บริษัทส่งเสริมการเรียนรู้ภายในองค์การ (KM) เป็นอย่างดี	12.4	19.6	42.3	22.6	3.1	2.85	1.01	เห็นด้วย ปานกลาง
2.8 บริษัทมีการอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านสารสนเทศเพิ่มเติมเป็นประจำ	12.4	42.2	25.8	19.6	0	2.53	0.95	เห็นด้วย น้อย
2.9 บริษัทมีวัฒนธรรมในการมีการถ่ายทอดและสอนงาน	9.3	17.5	45.4	24.7	3.1	2.95	0.92	เห็นด้วย ปานกลาง
3. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี						2.71	1.19	
3.1 อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัยเหมาะสมต่อการใช้งาน	27.8	0	36.1	32.0	4.1	2.85	1.26	เห็นด้วย ปานกลาง
3.2 อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเพียงพอต่อการใช้งาน	27.8	15.5	40.2	16.5	0	2.45	1.07	เห็นด้วย น้อย
3.3 ระบบสารสนเทศที่ใช้สามารถใช้ได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก	20.6	6.2	28.9	37.1	7.2	3.04	1.25	เห็นด้วย ปานกลาง
3.4 ระบบสารสนเทศที่ใช้งานมีความที่เหมาะสมกับการใช้งานของแต่ละแผนก	28.9	9.3	45.3	15.5	1.0	2.51	1.10	เห็นด้วย น้อย

จากตารางที่ 4.2 ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของพนักงาน เกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศของหน่วยงาน ในประเด็นต่างๆ มีดังนี้

ในด้านบริหาร พนักงานมีความเห็นด้วยอย่างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 โดยประเด็นที่เห็นด้วยมากสุด คือ การให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยใช้ข้อมูลประกอบการวางแผน กำหนดงาน งบประมาณ วิธีการล่วงหน้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 รองลงมาคือ การให้การสนับสนุน การฝึกอบรม โดยใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณา แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการใช้ระบบสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 การพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติม โดยใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศประกอบการพิจารณาศึกษาอบรม เพื่อช่วยแก้ปัญหาการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ตามความเหมาะสม โดยใช้ข้อมูลประกอบการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

ในด้านองค์การ พนักงานมีความเห็นด้วยระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 โดยประเด็นที่เห็นด้วยมากสุด คือ พนักงานให้ความร่วมมือต่อการใช้งานระบบสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 รองลงมา คือ พนักงานมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 พนักงานมีการใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 พนักงานมีทักษะ ความรู้ความสามารถเพียงพอต่อการใช้งานสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 วัฒนธรรมองค์การที่มีการถ่ายทอดและ สอนงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 บริษัทส่งเสริมการเรียนรู้ภายในองค์การ (KM) เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 บริษัทมีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 บริษัทจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการแก้ไขระบบสารสนเทศที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ที่บริษัทมีการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถด้านสารสนเทศเพิ่มเติมเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53

ในด้านเทคโนโลยี พนักงานมีความเห็นด้วยระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 โดยประเด็นที่เห็นด้วยมากสุด คือ ระบบสารสนเทศใช้งานง่าย ไม่ยุ่งยาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 รองลงมา คือ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัย เหมาะสมต่อการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 รองลงมา คือ ระบบสารสนเทศที่ใช้งานมีความที่เหมาะสมกับการใช้งานของแต่ละแผนก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 และเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเพียงพอต่อการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

จากการสอบถามความคิดเห็นของพนักงานในหน่วยงาน ในด้านความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศของหน่วยงาน มีรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 ความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

N = 97

ความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศ ของหน่วยงาน	เปอร์เซ็นต์ความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย มาก ที่สุด				
1. ความสะดวกรวดเร็ว						3.80	1.07	เห็นด้วย มาก
1.1 สามารถลดเวลาเพิ่มความรวดเร็ว ในการติดต่อประสานงาน	2.1	11.3	17.6	30.9	38.1	3.92	1.10	เห็นด้วย มาก
1.2 ช่วยให้การแก้ไขปัญหาทำได้ อย่างรวดเร็วและถูกต้อง	2.1	12.4	23.7	39.2	22.6	3.68	1.03	เห็นด้วย มาก
2. ความถูกต้อง						3.68	0.95	เห็นด้วย มาก
2.1 ได้รับข้อมูลในการทำงานที่มี ความถูกต้อง แม่นยำ	2.1	7.2	36.1	37.1	17.5	3.61	0.93	เห็นด้วย มาก
2.2 สามารถตรวจสอบข้อมูล เพิ่ม ความถูกต้องของข้อมูลได้	2.1	7.2	20.6	38.1	32.0	3.91	1.00	เห็นด้วย มาก
2.3 พนักงานมีความเข้าใจถึงนโยบาย เป้าหมายและทิศทางขององค์การ ในทิศทางเดียวกัน	0	11.3	40.2	33.0	15.5	3.53	0.89	เห็นด้วย มาก

ตารางที่ 4.3 ความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ (ต่อ)

N = 97

ความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศ ของหน่วยงาน	පෝර්ඩේන්ත්‍රකමකිදහීන					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
	ເහින ດ්‍රාව් නොය ත්සුද	ເහින ດ්‍රාව් නොය	ເහින ດ්‍රාව් පාන ගලං	ເහින ດ්‍රාව් මාග	ເහින ດ්‍රාව් මාග ත්සුද			
3. การลดต้นทุน						3.36	1.08	ເහිනද්‍රාව් පානගලං
3.1 ลดค่าใช้จ่ายการใช้กระดาษ หรือ ทรัพยากรื่นๆ	0	23.7	11.4	37.1	27.8	3.69	1.12	ເහිනද්‍රාව් มาก
3.2 ลดค่าใช้จ่ายในการใช้โทรศัพท์ หรือ FAX	0	18.6	26.7	25.8	28.9	3.65	1.09	ເහිනද්‍රාව් มาก
3.3 ลดค่าใช้จ่ายในการจัดการ คลังสินค้า	3.1	11.3	26.8	46.4	12.4	3.54	0.96	ເහිනද්‍රාව් มาก
3.4 สามารถลดระดับสินค้าคงคลัง ลงได้	0	33.0	29.9	27.8	9.3	3.13	0.99	ເහිනද්‍රාව් පානගලං
3.5 ลดความเสี่ยงของสินค้า	8.2	17.5	27.8	37.1	9.3	3.22	1.10	ເහිනද්‍රාව් පානගලං
3.6 ลดค่าใช้จ่ายในการอบรม การ เรียนรู้ของพนักงาน	8.2	25.8	40.2	18.6	7.2	2.91	1.03	ເහිනද්‍රාව් පානගලං
4. การเพิ่มประสิทธิภาพ						3.74	0.96	ເහිනද්‍රාව් มาก
4.1 ช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับ องค์กรได้	0	15.5	21.6	55.7	7.2	3.55	0.84	ເහිනද්‍රාව් มาก
4.2 เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ได้	0	14.4	19.6	33.0	33.0	3.85	1.04	ເහිනද්‍රාව් มาก
4.3 พนักงานได้รับความรู้เพิ่มเติม จากการใช้ระบบสารสนเทศ	0	10.3	23.7	38.1	27.9	3.84	0.95	ເහිනද්‍රාව් มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของพนักงาน เกี่ยวกับความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศของหน่วยงาน ในประเด็นต่างๆ มีดังนี้

ในด้านความสะดวกรวดเร็ว พนักงานมีความเห็นด้วยอย่างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 โดยพนักงานมีความเห็นด้วยมากสุด คือ สามารถลดเวลา เพิ่มความรวดเร็วในการติดต่อ

ประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และเห็นด้วยน้อยสุด คือ ระบบสารสนเทศช่วยให้การแก้ไขปัญหาทำได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68

ในด้านความถูกต้อง พนักงานมีความเห็นด้วยอย่างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 โดยเห็นด้วยมากสุด คือ สามารถตรวจสอบข้อมูล เพิ่มความถูกต้องของข้อมูลได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 รองลงมา คือ ระบบช่วยให้ได้รับข้อมูลในการทำงานที่มีความถูกต้อง แม่นยำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ พนักงานมีความเข้าใจถึงนโยบาย เป้าหมายและทิศทางขององค์การในทิศทางเดียวกันเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53

ในด้านการลดต้นทุน พนักงานมีความเห็นด้วยปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 โดยเห็นด้วยมากสุด คือ สามารถลดค่าใช้จ่ายในการใช้กระดาษ หรือทรัพยากรื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 รองลงมา คือ ลดค่าใช้จ่ายในการใช้โทรศัพท์ โทรสาร (FAX) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 รองลงมา คือ ลดค่าใช้จ่ายในการจัดการคลังสินค้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 รองลงมา คือ สามารถช่วยลดความเสียหายของสินค้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 รองลงมา คือ สามารถลดระดับสินค้าคงคลังได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และเห็นด้วยน้อยสุด คือ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการอบรม การเรียนรู้ของพนักงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91

ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ พนักงานมีความเห็นด้วยอย่างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 โดยเห็นด้วยมากสุด คือ ช่วยเพิ่มความสามารถในการแบ่งขันได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 รองลงมา คือ พนักงานได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการใช้ระบบสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และเห็นด้วยน้อยสุด คือ ช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

จากการสอบถามความคิดเห็นของพนักงานในหน่วยงาน ถึงปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศภายในองค์การ สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหา

1. บุคลากร ไม่สามารถใช้ระบบสารสนเทศได้เต็มศักยภาพ
2. ระบบสารสนเทศยังไม่สามารถเข้าถึงทุกฝ่ายงานได้
3. ขาดอุปกรณ์และระบบที่สอดคล้อง รวดเร็ว ทันสมัย ทำให้เกิดปัญหาต่อการใช้งานมากกว่าเพิ่มประสิทธิภาพ ไม่สอดคล้อง
4. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบสารสนเทศ
5. บุคลากรบางส่วนใช้ระบบสารสนเทศ ใช้อย่างไม่ถูกต้อง ในเรื่องส่วนตัว

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหาร องค์การและเทคโนโลยีที่ใช้ ต้องพร้อมสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การ
2. การใช้ระบบสารสนเทศของหน่วยงาน ช่วยพัฒนาองค์การและบุคลากร ทำให้ได้รับข่าวสารข้อมูลที่รวดเร็ว ทันเหตุการณ์
3. ควรจัดอบรมให้กับบุคลากรที่ยังขาดความชำนาญ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน หรือจัดทำ VDO เป็นคู่มือ ให้บุคลากรสามารถที่จะเพิ่มพูนความรู้ได้ด้วยตัวเอง
4. ศึกษา ดูงาน เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับองค์การ
5. มีระเบียบปฏิบัติในการใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อใช้กับคนส่วนรวม
6. มีการประเมินผลการใช้งานระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการใช้งานระบบ
7. มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบให้มีความทันสมัย ต่อการใช้งานในปัจจุบันและอนาคต
8. ควรมีฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศที่ชัดเจน รับผิดชอบในการปรับปรุงแก้ไข ปัญหา หรือพัฒนาระบบให้ดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษารั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

1.2 วิธีการดำเนินศึกษา

การดำเนินการศึกษา ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ พนักงานในหน่วยงานฟาร์มและโรงงาน สังกัด บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด แบ่งหน่วยงานฟาร์ม 41 คน หน่วยงาน โรงงาน 56 คน รวมเป็นพนักงานทั้งสิ้น 97 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีของครอนบาก-อัลfa (Cronbach's alpha) มีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.9341 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความดี ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน

หน่วยงานฟาร์มและโรงงาน บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ มีพนักงานเกือบทั้งหมด เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 21 - 40 ปี พนักงานในที่มีตำแหน่งตั้งแต่พนักงานจนถึงผู้บริหาร ส่วนมากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนพนักงานที่จบต่ำกว่าระดับปริญญาตรีลงมาส่วนใหญ่เป็นพนักงานในระดับผู้ช่วยพนักงาน

พนักงานเกือบครึ่งหนึ่ง มีอายุการทำงานมากกว่า 6 ปี มีเพียงส่วนน้อยมีอายุการทำงานน้อยกว่า 1 ปี โดยเป็นพนักงานในฝ่ายผลิต ฝ่ายวิจัย ฝ่ายส่งเสริมการผลิต ฝ่ายบุคคล ฝ่ายคลังสินค้าและฝ่ายบริหาร มีเพียงพนักงานส่วนน้อย ปฏิบัติงานในฝ่ายบัญชีการเงิน และพนักงานส่วนใหญ่มีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ จากการเรียนรู้ในระหว่างการทำงาน หรือปฏิบัติงานในหน้าที่ และมีบางส่วนที่ได้รับความรู้จากการฝึกอบรม

พนักงานส่วนใหญ่ ใช้ระบบสารสนเทศในการติดต่อประสานงาน พนักงานมากกว่าครึ่งหนึ่ง ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ และใช้ในการติดตามอ่านข่าวสาร

ข้อมูลต่างๆ และมีเพียงพนักงานบางส่วนใช้บริการจดหมายอิเลคโทรนิก (web mail) ในการส่งข่าวสารระหว่างกัน

พนักงานเกือบทั้งหมด ใช้อินเตอร์เน็ต (internet) และระบบคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ พนักงานมากกว่าสามในสี่ ใช้งานระบบสื่อสารภายในองค์การ (intranet) พนักงานอีกเกือบสองในสาม ใช้ระบบโทรศัพท์ (FAX) และพนักงานครึ่งหนึ่ง ใช้งานระบบเครือข่าย (LAN)

พนักงานมากกว่าครึ่งหนึ่ง เห็นว่าแต่ละส่วนงานควรรับผิดชอบระบบสารสนเทศของตนเอง มีพนักงานสองในห้าเห็นว่ามีฝ่ายสารสนเทศมารับผิดชอบระบบโดยตรง มีพนักงานเพียงส่วนน้อย ที่เห็นว่าควรให้หน่วยงานภายนอกมารับผิดชอบระบบสารสนเทศ

พนักงานมากกว่าสองในสาม มีการรายงานการจัดเก็บ ประมวลผลและนำเสนอผลต่างๆ ในรูปของเอกสาร และมีพนักงานหนึ่งในสาม ที่มีการรายงานผลบนหน้าจอคอมพิวเตอร์

1.3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ ผลจากการศึกษาพบว่า

ในปัจจัยด้านการบริหาร พนักงานเห็นด้วยอย่างมาก โดยเห็นด้วยมากสุด ก็คือ การสนับสนุนด้านงบประมาณ จากการโดยใช้ข้อมูลประกอบการวางแผน กำหนดงานงบประมาณ วิธีการล่วงหน้า รองลงมา ก็คือ การให้การสนับสนุนการฝึกอบรม โดยการใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณา แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ให้อย่างรวดเร็ว ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการใช้ระบบสารสนเทศ การพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติม โดยการใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศประกอบการพิจารณาศึกษาอบรม และพนักงานเห็นด้วยน้อยที่สุด ก็คือ การจัดสรรทรัพยากรต่างๆตามความเหมาะสม

ในปัจจัยด้านองค์การ พนักงานเห็นด้วยปานกลาง โดยเห็นด้วยมากสุด ก็คือ พนักงานจำเป็นต้องให้ความร่วมมือต่อการใช้งานระบบสารสนเทศ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน รองมา ก็คือ พนักงานต้องมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ เพื่อมาปรับใช้ การปฏิบัติงานประจำวัน พนักงานส่วนใหญ่มีทักษะ ความรู้ความสามารถเพียงพอต่อการใช้งานสารสนเทศ มีวัฒนธรรมองค์การที่ดี มีการถ่ายทอดและสอนงานกันเอง ได้จ่ายและรวดเร็วขึ้น อันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์การมีการส่งเสริมการเรียนรู้ภายในองค์การ อีกทั้งมีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน บริษัทจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการแก้ไขระบบสารสนเทศที่ชัดเจน และพนักงานเห็นด้วยน้อยสุด ก็คือ บริษัทควรมีการอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านสารสนเทศเพิ่มเติมเป็นประจำ

ในปัจจัยด้านเทคโนโลยี พนักงานเห็นด้วยในระดับมาก โดยเห็นด้วยมากสุด ก็คือ ระบบสารสนเทศที่ใช้สามารถใช้ได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมี

ความทันสมัย เหมาะสมต่อการใช้งานในปัจจุบัน ระบบสารสนเทศที่ใช้งานมีความที่เหมาะสมกับ การใช้งานของแต่ละแผนก และพนักงานเห็นด้วยน้อยสุด ในเรื่องอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ มีความเพียงพอต่อการใช้งาน

1.3.3 ความคิดเห็นของพนักงาน เกี่ยวกับความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศ ภายในองค์การ จากการศึกษา พบว่า

พนักงานเห็นด้วยอย่างมาก ในปัจจัยด้านความสะดวกรวดเร็วนี้ โดย พนักงานเห็นด้วยมากสุด คือ สามารถลดเวลา เพิ่มความรวดเร็วในการติดต่อประสานงาน และเห็น ด้วยน้อยสุด คือ ระบบสามารถช่วยให้การแก้ไขปัญหา ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

พนักงานเห็นด้วยอย่างมาก ในปัจจัยด้านความถูกต้อง โดยพนักงานเห็นด้วย มากสุด คือ สามารถตรวจสอบข้อมูล เพิ่มความถูกต้องของข้อมูล ได้ รองลงมา คือ ระบบช่วยให้ ได้รับข้อมูลในการทำงานที่มีความถูกต้อง แม่นยำ และเห็นด้วยน้อยสุด คือ ช่วยให้พนักงานมีความ เข้าใจลึกลงโดยบาย เป้าหมายและทิศทางขององค์การในทิศทางเดียวกันเพิ่มมากขึ้น

พนักงานเห็นด้วยปานกลาง ในปัจจัยด้านการลดต้นทุน โดยพนักงานเห็น ด้วยมากสุด คือ ระบบสารสนเทศช่วยการลดค่าใช้จ่ายในการใช้กระดาษ หรือทรัพยากรื่นๆ ค่า โทรศัพท์ โทรสาร (FAX) ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดการคลังสินค้า เนื่องจากสามารถลดระดับ สินค้าคงคลังลง ได้อีกทั้งยังช่วยลดความเสี่ยหายนของสินค้า อันเนื่องมาจากการจัดการที่รวดเร็วมาก ขึ้น และเห็นด้วยน้อยสุด คือ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการอบรม การเรียนรู้ของพนักงาน โดยพนักงาน สามารถเพิ่มความรู้ความสามารถ ได้จากข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต (internet)

พนักงานเห็นด้วยในอย่างมาก ในปัจจัยการเพิ่มประสิทธิภาพ โดยพนักงาน เห็นด้วยมากสุด คือ สามารถเพิ่มความสามารถในการเร่งขัน พนักงานจำเป็นต้องมีความรู้เพิ่มเติม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และเห็นด้วยน้อยสุด คือ การใช้ระบบสารสนเทศช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิด ขึ้นกับองค์การ ได้

1.3.4 ปัญหาในการใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การ จากการศึกษาพบว่า บุคลากร ไม่สามารถใช้ระบบสารสนเทศได้เต็มศักยภาพ ระบบและอุปกรณ์สารสนเทศยังไม่ สามารถตอบสนองต่อความต้องการ ได้ครบถ้วน บางส่วนใช้ระบบสารสนเทศไม่ถูกต้อง โดยการใช้ เพื่อเรื่องส่วนตัว

2. การอภิปรายผล

การอภิปรายผล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ปัจจัยต่อความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ

2.1.1 ด้านผู้บริหาร องค์การ ได้นำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ เพิ่มขึ้น โดยมีการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม สรุปและประมวลผล มาใช้ประกอบการวางแผน กำหนดงานและแผนงานล่วงหน้า การวางแผนประมาณในทุกฝ่ายตั้งแต่ฝ่ายปฏิบัติการจนถึง ฝ่ายบริหารระดับสูง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการด้านงบประมาณ การจัดสรรทรัพยากร หรือการจัดการอื่นๆ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างในการใช้ระบบสารสนเทศ อีกทั้งยังต้อง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงและพัฒนาองค์การให้ทันต่อการ แข่งขัน ผู้บริหารต้องเรียนรู้ในการอ่านและใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณา แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างทันท่วงที ไม่เช่นนั้นจะไม่เกิดประโยชน์กับองค์การ อีกทั้งต้องสนับสนุนให้พนักงานใน องค์การได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมมากขึ้น ทั้งการใช้ระบบสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานของ ตนเอง และการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เพิ่มความสามารถ ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ องค์การมีการปรับปรุงอุปกรณ์ เครื่องมือและระบบสารสนเทศที่ทันสมัย รองรับการใช้งานอย่าง เหมาะสม ไม่เหล่นนี้จะเกิดความล่าช้ากับระบบหรือมีปัญหาต่อการใช้งานที่ไม่มีความสะดวก และ ต้องพัฒนาบุคลากรในแต่ละฝ่ายงาน ให้ความสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบ ได้ในเบื้องต้น เพื่อความรวดเร็วในการทำงาน ก่อนฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามายังในปัญหาที่ในฝ่ายงานไม่ สามารถแก้ไขได้เอง หรือเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบที่เกิดขึ้น

2.1.2 ด้านองค์การ พนักงาน ในองค์การส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศ แล้วเมื่อจะมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน แต่สามารถที่จะใช้ระบบสารสนเทศได้ใน ระดับหนึ่ง โดยการใช้งานทั้งเพื่อการปฏิบัติงานประจำวัน การติดต่อประสานงาน หรือการติดตาม ข่าวสาร และการศึกษาทำความรู้สึกเพิ่มเติม พนักงานจำเป็นต้องมีทักษะ ความรู้ ความสามารถเพียงพอ ต่อการใช้งาน องค์การจำเป็นต้องมีการอบรมพัฒนาให้บุคลากร ได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ด้านสารสนเทศเป็นประจำ โดยจะต้องให้พนักงานมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เทคโนโลยี หรือระบบใหม่ๆ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของตนเอง ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุนั�ตรา (2542) ที่พบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีการวัดถูกประสงค์ในการเข้าใช้เครื่องข่ายเพื่อการ ปฏิบัติงาน และเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม เสริมความรู้ได้มากที่สุด

ในการใช้ระบบสารสนเทศนี้ พนักงานต้องให้ร่วมมือในการใช้งานระบบสารสนเทศ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ในทิศทางเดียวกัน ภายใต้กฎระเบียบปฏิบัติเดียวกัน อัน เป็นการลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากความไม่เข้าใจกันภายในองค์การ และในองค์กรมีวัฒนธรรมการ ถ่ายทอดและสอนงานซึ่งกันและกัน อันเป็นการง่ายต่อการศึกษาหรือเรียนรู้งานของบุคลากรด้วย ตนเองหรือการส่งเสริมการเรียนรู้ภายในองค์การ (KM) ในองค์การ โดยแต่ละฝ่ายต้องมีการจัดทำ

คู่มือในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงโดยตลอด โดยบุคลากรสามารถเพิ่มพูนความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งจากคู่มือและการใช้ระบบสารสนเทศ

ในด้านการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์การควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบระบบสารสนเทศภายในฝ่ายงาน เพื่อแก้ไขปัญหาในระหว่างการปฏิบัติงานในเบื้องต้น อันเป็นการเพิ่มความรวดเร็ว ความสะดวก และมีฝ่ายสารสนเทศสนับสนุนการใช้งานในระดับผู้เชี่ยวชาญ มาช่วยแก้ไขและพัฒนาปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงระบบในภาพรวมขององค์การอีกขั้นหนึ่ง โดยองค์การไม่ควรให้องค์การจากภายนอก เข้ามาดูแลระบบเนื่องจากข้อมูลบางอย่างถือเป็นความลับของทางองค์การ อาจมีการรั่วไหลของข้อมูลได้

2.1.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์การจำเป็นต้องมีการสนับสนุน อุปกรณ์ เครื่องมือ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ เหมาะสมต่อการใช้งานของแต่ละฝ่ายงาน บุคลากรในองค์การสามารถใช้ได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก สะดวก รวดเร็ว อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น สามารถลดค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลา และลดปัญหาความไม่เข้าใจกันภายในองค์การ เมื่อมีการพัฒนาระบบสารสนเทศให้ดีขึ้น องค์การต้องพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้อุปกรณ์หรือระบบต่างๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพ ลดคลื่นกับการปรับปรุงพัฒนาอุปกรณ์และระบบต่างๆ ไม่ชั่นนี้จะเป็นการสูญเสียโอกาส ลดคลื่นกับการศึกษาของ รัตนฯ (2546) พบว่า การปรับปรุงระบบการทำงานให้ทันสมัยขึ้น ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารรวดเร็วขึ้น เพิ่มความสะดวกในการทำงาน และทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นใจในประสิทธิภาพของการทำงาน

2.2 ความคิดเห็นของพนักงาน เกี่ยวกับความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การ

2.2.1 ความถูกต้อง ระบบสารสนเทศ ช่วยให้บุคลากรตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงระดับปฏิบัติการ ได้รับข้อมูลที่มีความถูกต้อง แม่นยำและรวดเร็ว อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบข้อมูลกลับได้อันเป็นการเพิ่มความถูกต้องของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านบัญชีการเงิน เพื่อใช้ประมวลผลในภาพรวมขององค์การ เป็นเพิ่มที่สำคัญในการบริหารจัดการองค์การ ระบบสารสนเทศทำให้พนักงานมีความเข้าใจถึงนโยบาย เป้าหมายและทิศทางขององค์การในทิศทางเดียวกันอย่างถูกต้อง และสามารถแก้ไขความเข้าใจผิดของพนักงานในองค์การ ได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในองค์การที่มีผู้บริหารที่เปิดกว้างทางความคิด ทำให้องค์การสามารถที่ปรับทิศทางให้ถูกต้องได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

2.2.2 การลดต้นทุน ระบบสารสนเทศสามารถลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การลดค่าใช้จ่ายในการใช้กระดาษ หรือทรัพยากรอื่นๆ ลดค่าใช้จ่ายในการใช้โทรศัพท์ หรือโทรสาร (FAX) ค่าใช้จ่ายในการจัดการคลังสินค้า เนื่องจากสามารถจัดการ

ปริมาณสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว สามารถลดระดับสินค้าคงคลัง ลดความเสี่ยงขายของสินค้า ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการอบรม การเรียนรู้ของพนักงาน เนื่องจากพนักงานสามารถเรียนรู้ผ่านระบบสารสนเทศ ระบบ e-learning, web site, web page หรือสื่อฯ ได้สะดวก และชัดเจน ตลอดล้องกับการศึกษาของ จุฑามณี (2545) พบว่า การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทำให้ประสิทธิภาพด้านความถูกต้อง ด้านประหยัดเวลา ด้านการตัดสินใจ และด้านการให้บริการ เพิ่มขึ้น ในระดับมาก ส่วนด้านค่าใช้จ่ายในการบริหาร เพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง โดยสถานศึกษามาก ใหญ่มีระดับประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นในด้านค่าใช้จ่ายในการบริหาร ด้านการให้บริการ และด้านการตัดสินใจ หากกว่าสถานศึกษามากเด็ก

2.2.3 การเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบสารสนเทศสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการติดต่อประสานงาน โดยลดเวลา ลดค่าใช้จ่าย เพิ่มความถูกต้องแม่นยำของข้อมูล ช่วยลดความเสี่ยง ที่จะเกิดขึ้นกับองค์การ ได้ เมื่อองค์กรมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดันทุนลดลง ก็สามารถเพิ่มศักยภาพ ในการแข่งขันทางธุรกิจ ได้ โดยองค์การจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงทั้งอุปกรณ์และระบบให้มีความทันสมัย เพียงพอต่อการใช้งาน บุคลากรสามารถใช้งานได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยผู้ก่ออบรมให้ พนักงานมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารสนเทศให้ดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปปรับใช้

3.1.1 ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารองค์การ ต้องเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี และสนับสนุนให้มีการใช้ระบบสารสนเทศอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการ จากการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาจัดสรรทรัพยากร หรือการบริหาร

3.1.2 ด้านองค์การ องค์การควรจัดฝึกอบรมให้บุคลากรมีพื้นฐานความรู้ด้านการใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การให้เท่าเทียมกัน อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน บุคลากรสามารถใช้ระบบสารสนเทศได้เต็มที่ เมื่อบุคลากรสามารถทำงานได้เต็มที่ ไม่มีปัญหา ก็จะมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองเพิ่มเติม สร้างข้อมูล ข่าวสารใหม่ๆ ให้ทันเหตุการณ์ ใน การฝึกอบรมบุคลากร องค์การสนับสนุนให้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติที่ละเอียด เข้าใจง่าย ใช้สื่อ อบรม เช่น VDO หรือ web page เพื่อให้บุคลากรสามารถพัฒนาตนเองได้ง่ายและรวดเร็ว องค์การ ต้องมีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนในการใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับอุปกรณ์หรือ

ระบบจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และองค์การต้องมีการประเมินผลการใช้งานระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาและปรับปรุง การใช้งานระบบสารสนเทศต่อไปในอนาคต

3.1.3 ด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์และระบบสารสนเทศนับเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมให้องค์การสามารถพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นอุปกรณ์เครื่องมือ หรือระบบที่ใช้งานต้องมีอย่างเพียงพอต่อการใช้มีความทันสมัย ต้องมีผู้รับผิดชอบภายในฝ่ายงานเพื่อแก้ไขปัญหาเบื้องต้น ได้อย่างทันท่วงที แต่ต้องมีฝ่ายสารสนเทศ มาควบคุมดูแล เพื่อพัฒนาระบบที่ดีขึ้นด้วย

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ศึกษาเปรียบเทียบการใช้ระบบสารสนเทศขององค์กรกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการใช้ระบบสารสนเทศ การลงทุน หรือศักยภาพของอุปกรณ์ และระบบที่ใช้ เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการใช้ภายในองค์การต่อไป

3.2.2 ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของพนักงานในการปรับปรุงและพัฒนาระบบทekโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสำรวจความคิดเห็นในการพัฒนาทั้งด้านระบบ อุปกรณ์ ความต้องการ หรือข้อเสนอของพนักงานที่ต้องการให้ผู้บริหารหรือองค์การมีส่วนสนับสนุน เพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพในการทำงานของตนเองและองค์การให้สูงขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุลนัตร พัตรกุล ณ อยุธยา (2546) ระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เอกสารประกอบการสอนวิชาระบบสารสนเทศทางการตลาด ภาควิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ. <http://www.ict.go.th>
- ชุมพล ศุภการศิริ (2538) ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ นนทบุรี ภาควิชาวิศวกรรมการผลิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2545) สรุปคำบรรยาย ทฤษฎีองค์การ วันที่ 3 – 12 ธันวาคม 2545
MPA16 ภาคพิเศษ กรุงเทพมหานคร
- พงกะพรรณ ตะกลมทอง (2541) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนการศึกษาของ สำนักงานการประดิษฐ์ศึกษาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พงศ์สันติ์ ศรีสมทรัพย์ (2543) องค์การและการจัดการ กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มหาวิทยาลัยนอร์ท - เชียงใหม่ (North - Chiang Mai University) *Information System & Information Technology* <http://elearning.northcm.ac.th/mis/content.asp>
- รัตนนา อุทัยรัตน์ (2546) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศใน กรรมจัดทำงาน ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานจังหวัดระยอง กองวิจัยตลาดแรงงาน กรรมการจัดทำงาน
- สมคิด บางโน (2540) เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม นำอักษรการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร
- สุชาดา กีรนันทน์ (2542) เทคโนโลยีสารสนเทศสถิติ ข้อมูลในระบบสารสนเทศ พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ
- สุมาลี เมืองไพบูล (2533) การจัดการระบบข้อมูล สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
- สุนัตรา ใช้ไหวพริบ (2542) การใช้เครื่องข่ายสารสนเทศภายในองค์กรของพนักงานกลุ่ม บริษัทแทค วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เสกสรร สายสีสด (2548) บทที่ 9 เทคโนโลยีสารสนเทศกับกลยุทธ์ธุรกิจ ศิริอร ขันธหัตถ์ (2541) องค์การและการจัดการ พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์พิพิธวิสุทธิ์
- อำนาจ แสงสว่าง (2540) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ โรงพิมพ์พิพิธวิสุทธิ์ กรุงเทพมหานคร

Kenneth C. Laudon, Jane P. Laudon (2003) เรียนเรียงโดย สลุยธ์ สว่างวรรณ (2548) ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า

Mcclarney, J.M. (1964) *Management Training*. Illinois, Irwin.

ภาคผนวก

เลขที่แบบสอบถาม.....

**แบบสอบถามความคิดเห็น
เรื่อง การประเมินความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์กร**

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในวงเล็บ ( ) หน้าข้อความที่ต้องการและกรอกรายละเอียดลงในช่องว่างของแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ	( ) 1. ชาย	( ) 2. หญิง
2. อายุ	( ) 1. 21 – 30 ปี	( ) 2. 31 – 40 ปี
	( ) 3. 41 – 50 ปี	( ) 4. 51 – 60 ปี

3. ระดับการศึกษาของท่าน

- ( ) 1. มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. หรือเทียบเท่า
- ( ) 2. อนุปริญญา หรือ ปวส. หรือเทียบเท่า
- ( ) 3. ปริญญาตรี
- ( ) 4. สูงกว่าปริญญาตรี

4. ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ

- ( ) 1. ผู้ช่วยพนักงาน
- ( ) 2. พนักงาน
- ( ) 3. ผู้จัดการแผนก
- ( ) 4. ผู้จัดการฝ่าย
- ( ) 5. สูงกว่าผู้จัดการฝ่าย

5. ประสบการณ์/อายุการทำงาน

- ( ) 1. น้อยกว่า 1 ปี
- ( ) 2. 1 – 3 ปี
- ( ) 3. 4 – 6 ปี
- ( ) 4. มากกว่า 6 ปี

6. แผนก / ฝ่ายงานที่รับผิดชอบ

- ( ) 1. ฝ่ายวิจัย
- ( ) 2. ฝ่ายผลิต
- ( ) 3. ฝ่ายส่งเสริมการผลิต
- ( ) 4. ฝ่ายบัญชีการเงิน
- ( ) 5. บุคคล / ธุรการ
- ( ) 6. ฝ่ายคลังสินค้า
- ( ) 7. อื่นๆ (ระบุ) .....

7. ท่านมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศหรือไม่
 ( ) 1. มี ( ) 2. ไม่มี
8. ท่านได้รับความรู้หรือประสบการณ์ด้านสารสนเทศโดยวิธีใด
 ( ) 1. การศึกษาด้วยตนเอง ( ) 2. การฝึกอบรม
 ( ) 3. การทำงานในหน้าที่ ( ) 4. อื่นๆ (ระบุ).....
9. วัตถุประสงค์ในการใช้งานระบบสารสนเทศ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ( ) 1. ใช้ในงานที่รับผิดชอบ ( ) 2. ใช้ในการติดต่อประสานงาน
 ( ) 3. ใช้อ่านข่าวสารข้อมูล ( ) 4. ใช้บริการ web mail
 ( ) 5. อื่นๆ (ระบุ).....
10. ระบบสารสนเทศที่ท่านใช้งานอยู่ เป็นระบบสารสนเทศประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ( ) 1. ระบบโทรศัพท์ โทรสาร ( ) 2. ระบบคอมพิวเตอร์ PC
 ( ) 3. ระบบเครือข่าย LAN ( ) 4. ระบบเครือข่าย INTARNET
 ( ) 5. อื่นๆ (ระบุ).....
11. หน่วยงานผู้รับผิดชอบด้านระบบสารสนเทศภายในองค์การ
 ( ) 1. ฝ่ายสารสนเทศ ( ) 2. ให้แต่ละฝ่ายรับผิดชอบตนเอง
 ( ) 3. หน่วยงานภายนอกองค์การ ( ) 4. อื่นๆ (ระบุ).....
12. รูปแบบการจัดเก็บ ประมวลผลและนำเสนอในลักษณะ
 ( ) 1. รายงานในรูปแบบเอกสาร ( ) 2. รายงานบนหน้าจอคอมพิวเตอร์

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ
โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง ในข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตาม
ความเป็นจริง

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด	2 = เห็นด้วยน้อย
3 = เห็นด้วยปานกลาง	4 = เห็นด้วยมาก
5 = เห็นด้วยมากที่สุด	

ปัจจัยความสำเร็จ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร					
1.1 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการใช้ระบบสารสนเทศ					
1.2 ให้การสนับสนุนการฝึกอบรม โดยใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณา แก่ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว					
1.3 ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยใช้ข้อมูลประกอบการวางแผน กำหนดงาน งบประมาณ วิธีการล่วงหน้า					
1.4 ให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรต่างๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ตามความเหมาะสม					
1.5 ใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศประกอบการพิจารณาศึกษา อบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติม ช่วยแก้ปัญหาเมื่อมีปัญหาการใช้งานเกิดขึ้น					
2. ปัจจัยด้านองค์การ					
2.1 พนักงานให้ความร่วมมือต่อการใช้งานระบบสารสนเทศ					
2.2 พนักงานมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ					
2.3 พนักงานมีการใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานประจำวัน					
2.4 พนักงานมีทักษะ ความรู้ความสามารถเพียงพอต่อการใช้งานสารสนเทศ					

**ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการใช้ระบบสารสนเทศ
ภายในองค์การ (ต่อ)**

ปัจจัยความสำเร็จ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
2.5 บริษัทจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการแก้ไขระบบสารสนเทศที่ชัดเจน					
2.6 บริษัทมีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานของชัดเจน					
2.7 บริษัทส่งเสริมการเรียนรู้ภายในองค์การ (KM) เป็นอย่างดี					
2.8 บริษัทมีการอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านสารสนเทศเพิ่มเติมเป็นประจำ					
2.9 บริษัทมีวัฒนธรรมในการมีการถ่ายทอดและ สอนงาน					
3. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี					
3.1 อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัย เหมาะสมต่อการใช้งาน					
3.2 อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเพียงพอต่อการ ใช้งาน					
3.3 ระบบสารสนเทศที่ใช้สามารถใช้ได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก					
3.4 ระบบสารสนเทศที่ใช้งานมีความที่เหมาะสมกับการใช้ งานของแต่ละแผนก					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศภายในองค์การ
โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง ในข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตาม
ความเป็นจริง

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด	2 = เห็นด้วยน้อย
3 = เห็นด้วยปานกลาง	4 = เห็นด้วยมาก
5 = เห็นด้วยมากที่สุด	

ความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศขององค์การ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. ความสะดวกรวดเร็ว					
1.1 สามารถลดเวลา เพิ่มความรวดเร็วในการติดต่อ ประสานงาน					
1.2 ช่วยให้การแก้ไขปัญหาทำได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง					
2. ความถูกต้อง					
2.1 ได้รับข้อมูลในการทำงานที่มีความถูกต้อง แม่นยำ					
2.2 สามารถตรวจสอบข้อมูล เพิ่มความถูกต้องของข้อมูลได้					
2.3 พนักงานมีความเข้าใจในนโยบาย เป้าหมายและทิศทาง ขององค์การ ในทิศทางเดียวกัน					
3. การลดต้นทุน					
3.1 ลดค่าใช้จ่ายการใช้กระดาษ หรือทรัพยากรอื่นๆ					
3.2 ลดค่าใช้จ่ายในการใช้โทรศัพท์ หรือ FAX					
3.3 ลดค่าใช้จ่ายในการจัดการคลังสินค้า					
3.4 สามารถลดระดับสินค้าคงคลังลงได้					
3.5 ลดความเสี่ยงของสินค้า					
3.6 ลดค่าใช้จ่ายในการอบรม การเรียนรู้ของพนักงาน					
4. การเพิ่มประสิทธิภาพ					
4.1 ช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การ ได้					
4.2 เพิ่มความสามารถในการแบ่งปันได้					
4.3 พนักงานได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการใช้ระบบ สารสนเทศ					

ส่วนที่ 4 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ระบบสารสนเทศ
ภายในองค์กร

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวดุษฎี กันตจารนิติ
วัน เดือน ปีเกิด	30 ตุลาคม 2514
สถานที่เกิด	อำเภอ เมือง จังหวัด ชลบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) เกย์特 (พีช ไร์-นา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.2538
สถานที่ทำงาน	บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จำกัด กลุ่มธุรกิจพีชครบวงจร เครือเจริญ โภคภัณฑ์
ตำแหน่ง	รองผู้จัดการฝ่ายผลิต